

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	10943 Садівництво та виноградарство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	203 Садівництво та виноградарство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	10943
Назва ОП	Садівництво та виноградарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	203 Садівництво та виноградарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Романов Олексій Васильович, Коваль Геннадій Володимирович, Сидякіна Олена Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.09.2021 р. – 24.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://drive.google.com/file/d/19ChKpMETyjP-MXBTjNaYYmopbFg1z9yo/view>

Програма візиту експертної групи https://drive.google.com/file/d/1JfJJobgtu9TLSNWV100MaHI7vcD_Wd11d/view

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження – позитивне. Освітньо-професійна програма (ОПП) «Садівництво та виноградарство» за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство» другого рівня вищої освіти (магістерського) в Уманському національному університеті садівництва (УНУС) відповідає критеріям оцінювання якості вищої освіти, чинному законодавству та чинній Національній рамці кваліфікацій, що є обов'язковою передумовою для акредитації. Підготовка здобувачів вищої освіти за ОП здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», регламентована чинними положеннями та нормативною документацією університету. Специфікою ЗВО є задоволення потреб агропромислового комплексу України шляхом підготовки конкурентоздатних і високопрофесійних фахівців. В УНУС сформований високий рівень матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення. Здобувачі навчаються за індивідуальною освітньою траєкторією, є можливість навчатися за індивідуальним графіком. Цілі ОП «Садівництво та виноградарство» дотичні суспільній місії, потребам виробництва, наукового середовища та Стратегії університету. ОП є актуальною, враховує сучасні вимоги ринку праці, інтереси стейкхолдерів і тенденції розвитку спеціальності, а її випускники є затребуваними в агровиробництві. Зміст освітньо-професійної програми «Садівництво та виноградарство» відповідає всім нормативним вимогам, а структурно-логічна схема відповідає заявленій предметній області та має логічну послідовність. Інформація щодо освітнього процесу, нормативних документів і ОП висвітлена на офіційному веб-сайті УНУС. ЗВО проводяться різноманітні конкурси та заходи (соціального, освітнього, наукового та інших напрямків) для підтримки здобувачів ВО, академічного персоналу та інших осіб, задіяних в освітній процес. Уманським НУС підтримується розвиток 12 наукових шкіл та 33 студентських гуртків. Практика підтримки та реалізації процесів забезпечення якості вищої освіти поступово розвивається відповідно до європейських стандартів. В Уманському НУС дотримуються процедури публічності, прозорості щодо викладеного контенту; забезпечено вільний доступ до всієї інформації та інфраструктури; діє студентоцентризований підхід у навчальному процесі; функціонує культура якості та доброчесності. ЗВО культивується професіоналізм і творча ініціатива науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти; відмічається позитивний психологічний клімат і всебічна підтримка здобувачів із боку науково-педагогічних працівників, що сприяє комфортній освітній і науковій діяльності за ОП. Загалом ОП «Садівництво та виноградарство» відповідає суті критеріїв і підкритеріїв, а виявлені слабкі сторони є несуттєвими й легко усуваються у часі.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП має чітко сформульовані цілі, що відповідають місії та стратегіям розвитку Уманського НУС, враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий і регіональний контексти, досвід іноземних закладів вищої освіти. Уманський НУС – це потужний навчально-науково-виробничий комплекс із широким спектром можливостей. Створено потужну нормативно-правову базу та відділ щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Запроваджено механізм систематичного оновлення ОП із урахуванням потреб здобувачів, НПП, роботодавців і випускників. Проводяться регулярні онлайн-опитування здобувачів і випускників із приводу задоволеності ОП та пропозицій щодо її покращення. До позитивних практик слід віднести участь здобувачів у формуванні «Каталогу елективних (вибіркових) дисциплін» і можливість їх обрання на весь термін дії ОП, на наступний рік або тільки на наступний семестр. При цьому здобувачі можуть обрати будь-які дві дисципліни з інших ОП і рівнів освіти. Для ефективного виконання самостійної роботи здобувачам надана можливість використовувати систему дистанційного навчання Moodle та електронний архів УНУС. Форми навчання та викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та принципам академічної свободи. Правила проведення контрольних заходів ОП забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, послідовно дотримуються під час реалізації ОП. НПП є провідними та активними науковцями, що проводять наукову роботу на актуальні теми, регулярно публікуються у фахових виданнях, підвищують свою кваліфікацію та проходять стажування. В університеті відпрацьовано прозору, зрозумілу й ефективну процедуру конкурсного добору НПП. Позитивною практикою є діюча система преміювання викладацького складу за підготовку статей, що включені до міжнародних наукометричних баз даних, підручників, монографій, проходження міжнародних стажувань тощо. Наявні два фахові видання категорії «Б» – «Збірник наукових праць УНУС» (засноване ще в 1926 році) і «Вісник УНУС». Як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності використовуються загальнодоступні сервіси та програма Unichек. Для попередження корупції (а також для боротьби з нею) діє Антикорупційна програма УНУС. Позитивною практикою є функціонування громадської організації «Асоціація випускників та друзів Уманського національного університету садівництва», яка дозволяє підтримувати зв'язки особам, які отримали освіту в університеті і працюють у різних галузях народного господарства України та за кордоном. Позитивною практикою є створення на сайті університету сторінки «УНУС очима випускників», де випускникам надається можливість висловити свої побажання для нинішніх студентів УНУС. Веб-сайт Уманського НУС має дорожню карту сайту, містить достатній контент і візуалізацію для поліпшення та розвитку ОП «Садівництво та виноградарство».

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабка сторона: Декларація застосованого досвіду вітчизняних ОП обмежена загальними фразами, а чіткість щодо врахованих пропозицій відсутня. Рекомендація: Поглибити вивчення досвіду аналогічних вітчизняних ОП. Слабка сторона: Пропозиції здобувачів із удосконалення ОП стосуються лише ОК і не враховують інших позицій ОП, причому введення до ОП ОК 6 (пропозиція здобувачів) обговорювалося з 17.02.2020 р. по 16.02.2021 р. Рекомендація: Розширити коло залучених до обговорення ОП здобувачів, посилити їх інформування щодо всіх структурних елементів ОП. Слабка сторона: Анотації ВК не містять передумов для вивчення дисципліни, її обсягу, форм контролю, що значно ускладнює вибір і реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувача. Рекомендація: Удосконалити анотації ВК. Слабка сторона: Перелік ВК обмежений. ВК є нерівнозначними – 3; 3,5 і 4 кредити з різними формами контролю. За вибірковою частиною у НП передбачено виконання розрахункової роботи, але не зрозуміло, за якою саме ВК і в якому семестрі. Аналіз НП свідчить про нерівномірний розподіл аудиторної та самостійної роботи у розрізі різних ОК – відсоток аудиторної роботи від загального обсягу від 12,5% до 36,7%. Рекомендація: Розширити перелік ВК. Удосконалити НП з приводу забезпеченості рівнозначності ВК, рівномірного розподілу аудиторної та самостійної роботи. Слабка сторона: Невідповідність годин аудиторної та самостійної роботи, зазначених у РП дисциплін і НП. Список рекомендованої літератури в РП дисциплін, у програмах додаткового фахового та фахового вступного випробування є застарілим, він не оновлюється відповідно до наукових напрацювань НПП. Рекомендація: Обсяг дисциплін в РП привести у відповідність до НП. Оновити список рекомендованої літератури в РП дисциплін, програмах додаткового фахового та фахового вступного випробування, наповнити його новітньою літературою. Слабка сторона: Активність участі здобувачів у наукових конференціях, форумах, семінарах, програмах міжнародної академічної мобільності знаходяться на низькому рівні. Рекомендація: Посилити участь здобувачів у наукових конференціях, семінарах, програмах міжнародної академічної мобільності. Слабка сторона: Недостатня поінформованість здобувачів щодо «Положення про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті». Рекомендація: Посилити інформування здобувачів щодо можливостей неформальної освіти. Слабка сторона: На сайті кафедр відсутні відомості про наявність профілів НПП у міжнародних базах даних ORCID, Scopus, WoS. Рекомендація: Посилити науково-публікаційну активність науково-педагогічних працівників у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, WoS за тематикою закріплених дисциплін і розмістити посилання на ці профілі на сайті кафедр. Слабка сторона: Залучення професіоналів-практиків, експертів галузі до аудиторних занять здійснюється не на постійній основі. Рекомендація: Залучати до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі на постійній основі.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньої програми чітко сформульовані та орієнтовані на підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері плодівництва, овочівництва та виноградарства, які спроможні самостійно вирішувати комплексні спеціалізовані завдання науково-дослідної, педагогічної, проектно-технологічної та управлінської спрямованості. Цілі освітньої програми відповідають «Статуту Уманського НУС (нова редакція)» [<https://inlnk.ru/Bp3zQ>] та «Стратегії розвитку Уманського НУС на 2020-2025 рр.» [<https://inlnk.ru/9PY5o>]. Так, місією УНУС є: «проведення інноваційної освітньої та наукової діяльності у природничій, суспільній, гуманітарній і технічній сферах через забезпечення якісної та доступної освіти; безперервне вдосконалення освітніх програм; створення умов для розвитку творчого та наукового потенціалу молоді; виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота України з високими духовними цінностями; всебічний розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень, забезпечення їх інноваційності та відповідності комерційним запитам». Стратегічними цілями Уманського НУС передбачено «надання можливості студентам набуття необхідних навичок проведення науково-дослідних, виробничо-технологічних робіт із впровадженням результатів інноваційної діяльності; здатності до подальшого саморозвитку і виконання наукових, виробничих і управлінських завдань у галузях плодівництва, овочівництва й виноградарства», тобто цілі освітньої програми повною мірою відповідають місії та стратегіям розвитку Уманського НУС. Особливістю ОП «Садівництво та виноградарство» є високий рівень різних видів практичної підготовки здобувачів вищої освіти: виїзні практичні заняття, практичні заняття на дослідному полі, виробнича практика, науково-дослідницька робота.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Порядок та процедуру розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулює «Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду ОП в УНУС» [https://inlnk.ru/xv9Ne]. З 01.12 по 01.01 проект ОП оприлюднюється на офіційному сайті УНУС. З 01.01 по 01.02 робочі групи здійснюють доопрацювання ОП з урахуванням отриманих пропозицій, зауважень та рекомендацій. З 01.02 по 01.07 ОП проходить процедуру затвердження (робочою групою, кафедрою, деканом і вченою радою факультету, НМР і ВР УНУС) та оприлюднюється на офіційному сайті. З метою оцінки ОП, отримання зауважень та побажань проводяться онлайн-опитування здобувачів [https://cutt.ly/nEok8AG] та випускників [https://cutt.ly/UEolsna]. Серед питань анкети слід виділити такі: Чи ознайомлені Ви з цілями та змістом ОП? Чи відповідає структура ОП Вашим очікуванням? Чи є достатнім обсяг практичної підготовки? та ін. Випускника ОП Кучера М.Ф. включено до складу робочої групи. Рівень задоволеності здобувачів та випускників визначається також шляхом листування на сторінці Facebook [https://cutt.ly/YEolSbe]. Пропозиції роботодавців враховуються на основі рецензій-відгуків. На ОП отримано 4 позитивні рецензії-відгуки від фахівців із стандартизації, сертифікації та якості ТОВ «Органік Стандарт», к.с.-г.н. Віталія Манзія (запропонував більше уваги приділяти органічному землеробству); голови асоціації «Укрсадпром», к.с.-г.н. Матвійця О.Г. (запропонував ввести до ОП курс «Прогресивні технології розсадництва»); директора ТОВ «Агроплант» Мордача О.А.; менеджера СДС ТОВ «НУНЕМС Україна», к.с.-г.н. Шевчука К.М. (запропонував до ЗК віднести «Здатність до саморозвитку»). Роботодавців включено до складу робочої групи: д.с.-г.н., член-кор. НААН Бублик М.О., Гадаз П.І., Власенко В.В. У 2020 р. пропозицією від здобувачів було введення до ОП дисципліни «Біометрія та основи математичного моделювання в галузі», від роботодавців – запровадження дисциплін «Аграрне та екологічне право», «Грибівництво». У 2021 р. роботодавці запропонували ввести до ОП дисципліну «Геоінформаційні системи в садівництві, овочівництві та виноградарстві», НПП – дисципліни «Нормативно-правові відносини в галузі», «Психологія і комунікації в управлінні», «Агробізнес і маркетинг у галузі». Зазначені пропозиції було розглянуто на засіданнях РСС, кафедр, вченої ради факультету плодовоовочівництва, екології та захисту рослин [https://cutt.ly/8EjNRPJ] та враховано в ОП 2020 і 2021 рр. [https://cutt.ly/sEjnLOV; https://cutt.ly/BEjnBSu]. Разом з тим, експертна група вважає за необхідне звернути увагу на те, що пропозиції здобувачів з удосконалення ОП стосуються лише освітніх компонентів та не враховують інших позицій ОП, причому введення до ОП дисципліни «Біометрія та основи математичного моделювання в галузі» обговорювалося починаючи з 17.02.2020 р. по 16.02.2021 р. Загалом здобувачі, випускники, академічна спільнота і роботодавці добре проінформовані щодо ОП, зацікавлені у співпраці та підтримують доцільність її впровадження.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП є актуальною щодо потреб ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Її особливістю є підготовка фахівців, спроможних у своїй професійній діяльності вирішувати проблеми у сфері садівництва та виноградарства. Попит на продукцію даної сфери впродовж останніх років постійно зростає, що обумовлює збільшення площ під багаторічними насадженнями в Україні. Так, на офіційному порталі Черкаської ОДА зазначається, що у 2020 р. «в області нараховується більше 6,3 тис. га багаторічних плодово-ягідних насаджень, в плодоносному віці 5,1 тис. га. Щороку в середньому збирається від 40 до 62 тис. тонн плодово-ягідної продукції. В с.-г. підприємствах обліковується 2,4 тис. га в плодоносному віці, в середньому збирається 13 тис. тонн плодово-ягідної продукції. Вирощуванням плодово-ягідної продукції займаються більше 70 великих с.-г. та фермерських господарств області. Найбільші площі садів з використанням новітніх технологій розміщені у ТОВ АПК «Маїс», ТОВ «Золотоніські сади», ТОВ «Голден», ТОВ «Жашківський кінний завод». ТОВ «Софт Торг», ТОВ ім. Шевченка, ТОВ ВКВ «Октан». Останні п'ять років в області інтенсивно розвивається горіхівництво» [https://cutt.ly/8ErHNX6]. ПР передбачають здатність здобувачів інтегрувати знання з різних галузей для вирішення теоретичних та/або практичних задач і проблем плідництва, овочівництва, виноградарства, грибівництва (ПР 3); уміти самостійно планувати і виконувати дослідницькі та/або інноваційні завдання, формулювати висновки за одержаними результатами (ПР 6); демонструвати здатність до організації колективної діяльності, реалізації комплексних наукових і виробничих проектів з врахуванням наявних ресурсів та часових обмежень (ПР 7) та ін., тобто визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та враховують особливості сучасного ринку праці, що було підтверджено потенційними роботодавцями під час онлайн-зустрічі. Формулюванню цілей та ПРН ОП сприяють щорічні зустрічі випускників, членство в ГО «Асоціація випускників та друзів УНУС» [https://cutt.ly/tEpKkbo], участь у конференціях, семінарах, Днях саду, круглих столах [https://cutt.ly/kErKWvc]. Під час формулювання цілей та ПРН ОП було враховано досвід провідних іноземних установ, зокрема за аналізом нормативних документів з інтернет-сайтів Вищої с.-г. школи (Варшава), Природничого університету (Вроцлав) до ОП 2019-2020 н.р. включено ОК «Сучасні технології садівництва і виноградарства» і «Сучасні технології овочівництва відкритого і закритого ґрунту» [https://cutt.ly/kEjnRra]. У 2020-2021 і 2021-2022 н.р. це трансформувалося в ОК «Сучасні технології та проектно-технологічні інновації овочівництва відкритого і закритого ґрунту», «Сучасні технології та проектно-технологічні інновації садівництва» і «Сучасні технології та проектно-технологічні інновації виноградарства» [https://cutt.ly/sEjnLOV; https://cutt.ly/BEjnBSu]. Разом з тим, декларація застосованого досвіду вітчизняних ОП обмежена загальними фразами, а чіткість щодо врахованих пропозицій відсутня.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти на момент формування ПРН ОП 2020 р. був відсутній, тому ОП 2020 р. включає необхідні компоненти відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для другого (магістерського) рівня вищої освіти [<https://cutt.ly/CEpBNgG>], за допомогою яких забезпечується можливість досягнення всіх програмних результатів навчання [<https://cutt.ly/vEpBT6F>]. Всі програмні результати навчання освітньої програми забезпечуються обов'язковими компонентами, що підтверджує матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП (стор. 12 освітньої програми).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП має чітко сформульовані цілі, що відповідають місії та стратегіям розвитку Уманського НУС, враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контексти, досвід іноземних закладів вищої освіти. Особливістю ОП «Садівництво та виноградарство» є високий рівень різних видів практичної підготовки здобувачів вищої освіти: виїзні практичні заняття, практичні заняття на дослідному полі, виробнича практика, науково-дослідницька робота. Запроваджено механізм систематичного оновлення ОП з урахуванням потреб здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, роботодавців та випускників. Проводяться регулярні онлайн-опитування здобувачів та випускників з приводу задоволеності ОП та пропозицій щодо її покращення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабка сторона: Пропозиції здобувачів з удосконалення ОП стосуються лише освітніх компонентів та не враховують інших позицій ОП, причому введення до ОП дисципліни «Біометрія та основи математичного моделювання в галузі» обговорювалося починаючи з 17.02.2020 р. по 16.02.2021 р. Рекомендація: Розширити коло залучених до обговорення ОП здобувачів, посилити їх інформування щодо всіх структурних елементів ОП. Слабка сторона: Декларація застосованого досвіду вітчизняних ОП обмежена загальними фразами, а чіткість щодо врахованих пропозицій відсутня. Рекомендація: Поглибити вивчення досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм, досвід яких може бути використаний під час удосконалення власної освітньої програми, що дозволить конкретизувати її унікальність та підвищити конкурентоспроможність.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма достатньою мірою відповідає якісним характеристикам Критерію 1: цілі освітньої програми відповідають місії та стратегіям розвитку Уманського НУС, під час їх визначення та формулювання програмних результатів навчання враховуються пропозиції усіх зацікавлених стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, випускників та роботодавців), тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний аспект, досвід іноземних закладів вищої освіти. Особливістю ОП «Садівництво та виноградарство» є високий рівень різних видів практичної підготовки здобувачів вищої освіти: виїзні практичні заняття, практичні заняття на дослідному полі, виробнича практика, науково-дослідницька робота. Рекомендації щодо більш активної участі здобувачів в обговоренні всіх позицій ОП та більш чіткого формулювання врахованого досвіду аналогічних вітчизняних ОП можуть бути враховані впродовж короткого терміну часу. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, експертна група вважає можливим стверджувати про загалом відповідність освітньої програми Критерію 1 за наявності недоліків (більш активне обговорення ОП здобувачами та), що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої складової ОП, затвердженої 10.06.2020 р. (протокол засідання Вченої ради № 6), складає 90 кредитів ЄКТС, з них 31,5 кредитів (35%) на вибір здобувачів вищої освіти. Кількість кредитів відповідає Закону України «Про вищу освіту» та стандарту вищої освіти за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство» галузі

знань 20 «Аграрні науки та продовольство» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17.11.2020 р. № 1419 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство» для другого (магістерського) рівня вищої освіти».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП включає 20 освітніх компонентів, з них 11 обов'язкових і 9 вибіркових. Серед обов'язкових 1 компоненту передбачено на практичну підготовку. Всі освітні компоненти об'єднані в чітку структуру та логічно взаємопов'язані (стор. 10 освітньої програми). Аналіз матриці відповідності свідчить про повне забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами освітньої програми. Так, наприклад, ПР 1 «Знати та розуміти фундаментальні та прикладні аспекти садівництва, овочівництва та виноградарства як науки і виробничої галузі» та ПР 3 «Інтегрувати знання з різних галузей для вирішення теоретичних та/або практичних задач і проблем садівництва, овочівництва та виноградарства з метою оперативного розв'язання нагальних проблем у професійній діяльності щодо організації і технології виробництва високоякісної продукції; використання іноземної мови у професійній діяльності; здатності до безперервного саморозвитку та самовдосконалення. Аналіз на відповідність предметній області спеціальності свідчить, що перелік обов'язкових і вибіркових компонентів ОП дозволяє здобувачеві вищої освіти набути загальних і фахових компетентностей та досягти програмних результатів навчання у відповідності до вимог Національної рамки кваліфікацій для другого (магістерського) рівня вищої освіти та стандарту вищої освіти за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП повною мірою відповідає предметній області спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство». Відповідно до предметної області об'єктами вивчення є технологічні процеси вирощування плодів, овочевих культур та винограду. ОП спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок у сфері садівництва та виноградарства з метою оперативного розв'язання нагальних проблем у професійній діяльності щодо організації і технології виробництва високоякісної продукції; використання іноземної мови у професійній діяльності; здатності до безперервного саморозвитку та самовдосконалення. Аналіз на відповідність предметній області спеціальності свідчить, що перелік обов'язкових і вибіркових компонентів ОП дозволяє здобувачеві вищої освіти набути загальних і фахових компетентностей та досягти програмних результатів навчання у відповідності до вимог Національної рамки кваліфікацій для другого (магістерського) рівня вищої освіти та стандарту вищої освіти за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів УНУС регламентується ЗУ «Про вищу освіту» та низкою положень [https://cutt.ly/PEp2pq1; https://cutt.ly/VEp1PT7; https://cutt.ly/dEp1GCS; https://cutt.ly/UEp0xat; https://cutt.ly/eEp0Yvu; https://cutt.ly/IEp0Gfo; https://cutt.ly/AEp01kV]. Відповідно до НП обсяг ВК складає 31,5 кредитів або 35% від загального обсягу. З переліком та анотаціями ВК здобувачі можуть ознайомитись на сайті в розділі «Каталог елективних (вибіркових) дисциплін» [https://cutt.ly/hEp9o2G], у формуванні якого вони теж беруть участь. Здобувачі можуть обрати ВК одразу на весь термін дії ОП, або лише на наступний рік чи наступний семестр, що було підтверджено здобувачами під час інтерв'ювання. При цьому вони можуть обрати будь-які дві дисципліни, що викладаються на інших ОП і рівнях освіти [https://cutt.ly/XEp9q02; https://cutt.ly/cEp9yCC; https://cutt.ly/VEp9lus; https://cutt.ly/jEp9nUg; https://cutt.ly/LEp9R2P; https://cutt.ly/SEp9DRi; https://cutt.ly/7Ep9XsA]. Анотації ВК містять назву кафедри, ПІБ НПП, мету, цілі, ПРН та короткий зміст курсу. ЕГ з'ясовано, що анотації ВК не містять передумови для вивчення дисципліни, мінімальної та максимальної кількості студентів, які можуть записатися на даний курс; не містять обсягу дисципліни в кредитах (годинах); кількості лекційних та практичних/лабораторних занять, форми контролю. На підставі заяви [https://cutt.ly/IEbxNzZ] обраний перелік ВК вноситься до індивідуального НП здобувача. ВК є нерівнозначними, вони розраховані на 3; 3,5 і 4 кредити, різняться за формами контрольних заходів. За вибірковою частиною відповідно до НП передбачено виконання розрахункової роботи. З НП не зрозуміло, за якою саме ВК і в якому семестрі. З РП обов'язкових ОК здобувачі можуть ознайомитися на сайті [https://cutt.ly/wEbhNLm]. В РП «Іноземна мова» [https://cutt.ly/DEbkRan] кількість лабораторних занять становить 40 год., а самостійної роботи – 80 год. (в НП – 28 і 92 год.). Аналогічну невідповідність визначено в РП «Сучасні технології та проектно-технологічні інновації овочівництва відкритого і закритого ґрунту» [https://cutt.ly/fEbkA4m], «Сучасні технології та проектно-технологічні інновації садівництва» [https://cutt.ly/YEbkHNe], «Сучасні технології та проектно-технологічні інновації виноградарства» [https://cutt.ly/2EbkXw3]. В РП «Аграрне і екологічне право» [https://cutt.ly/XEbkBYf] з НП не співпадає обсяг

самостійної роботи здобувача. Список рекомендованої літератури РП ОК є застарілим і потребує наповненості новітньою літературою, в т. ч. навчальними посібниками, монографіями, статтями з баз даних Scopus, WoS, фахових видань тощо за авторством НПП ОП. За результатами співбесіди з фокус-групами здобувачів та НПП було з'ясовано, що здобувачам забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок самостійного обрання місця проходження практики, наукового керівника дипломної роботи [<https://cutt.ly/5EbRcOh>], планування участі у науково-практичних конференціях, семінарах тощо.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Проведення практичної підготовки здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в УНУС» [<https://cutt.ly/PEp2p1>], «Положення про організацію проведення практичної підготовки студентів УНУС» [<https://cutt.ly/IEpOGFo>], «Положення про організацію проведення практики та стажування студентів УНУС за кордоном» [<https://cutt.ly/AEpo1kB>]. У НП передбачено проходження виробничої практики загальним обсягом 9 кредитів ЄКТС у підприємствах, з якими укладено відповідні договори про співпрацю: Інститут садівництва НААН [<https://cutt.ly/DEbceqn>], ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова» НААН [<https://cutt.ly/oEbcawl>], ТОВ «Агроеталон» Тиврівського району Вінницької області [<https://cutt.ly/gEbcjpv>], ПОСП «Уманський тепличний комбінат» (м. Умань) [<https://cutt.ly/XEbcIU>], ФОП «Заріцький Максим Ігорович» Уманського району Черкаської області [<https://cutt.ly/MEbcGBg>], ФГ «Родина Неофіти» Добровеличківського району Кіровоградської області [<https://cutt.ly/3EbcLoQ>], Подільська ДС Інституту садівництва УААН [<https://cutt.ly/UEbc6de>], ТОВ «Агрофірма «Ірпінь-2002» Києво-Святошинського району Київської області [<https://cutt.ly/JEbvugp>], ВАТ «Кам'янський» Бериславського району Херсонської області [<https://cutt.ly/JEbvfoX>], ВАТ «Підгур'ївський» Первомайського району Миколаївської області [<https://cutt.ly/FEbvIa>], СФГ «Обрій» Немирівського району Вінницької області [<https://cutt.ly/vEbWjI>], СФГ «Надія» Лисянського району Черкаської області [<https://cutt.ly/8EbVosI>], СФГ «Яніс» Хотинського району Чернівецької області [<https://cutt.ly/PEbvKWu>], ФГ «Гарна справа» Смілянського району Черкаської області [<https://cutt.ly/WEbvMlu>], ФСГ «Золотий пармен» Коропського району Чернігівської області [<https://cutt.ly/XEbbvSM>], ТОВ «Сіріус-Агро» Звенигородського району Черкаської області [<https://cutt.ly/pEbbpuZ>]. УНУС укладено 20 договорів із закордонними партнерами. Для успішного виконання всіх етапів практичної підготовки здобувачі користуються «Програмою і методичними рекомендаціями організації науково-дослідної і виробничої практики студентів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство» ОР «Мариєтр» [<https://cutt.ly/vEbbG57>]. ЕГ було надано приклад звіту з виробничої практики [<https://cutt.ly/ZEbTbnE>]. Проходження виробничої практики дозволяє здобувачам вивчати сучасні технологічні процеси у галузі плодоовочівництва і виноградарства (підтверджено здобувачами під час інтерв'ювання), що забезпечує актуальність професійних знань та навичок і персональну конкурентоспроможність у подальшій професійній діяльності. З метою визначення задоволеності здобувачів виробничою практикою проводяться онлайн-опитування [<https://cutt.ly/nEok8AG>]. Серед питань анкети слід виділити такі: Чи є достатнім обсяг практичної підготовки, закладений в ОП (НП) з обраної спеціальності? Чи задоволені Ви компетентностями, здобутими та/або розвиненими під час практичної підготовки за ОП?

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОП у цілому і матриці відповідності, зокрема, свідчить, що ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (soft skills), що забезпечується такими обов'язковими освітніми компонентами, як: іноземна мова (ОК 1), аграрне і екологічне право (ОК 2), психологія управління (ОК 3), агробізнес і маркетинг у галузі (ОК 4). Зазначені освітні компоненти розвивають у здобувачів вищої освіти здібності до прийняття обґрунтованих рішень, креативність, можливість спілкування іноземною мовою, здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різноманітних джерел. Проходження виробничої практики та науково-дослідна робота забезпечують набуття здобувачами вищої освіти вміння працювати в команді, уникати або згладжувати конфлікти, оперативно приймати обґрунтовані рішення в критичних ситуаціях, розвивають здатність до виконання дослідницької роботи з елементами наукової новизни. Набуття здобувачами навичок soft skills під час вивчення дисциплін ОП сприяють сучасні методи навчання, зокрема презентації, дискусії, робота в малих групах, мозкова атака, ділові та рольові ігри тощо. Набуття соціальних навичок сприяє членству здобувачів у науковому гуртку «Симиренківець» [<https://cutt.ly/JEbRait>] та науковому гуртку кафедри овочівництва [<https://cutt.ly/hEbPJYz>], спілкування із куратором групи, участь у студентському самоврядуванні [<https://cutt.ly/5EbRoNR>], у спортивно-масових заходах [<https://cutt.ly/5EbTwmu>]. Одночасно потребує посилення участь здобувачів у наукових конференціях, форумах, семінарах, круглих столах тощо. Інтерв'ювання показало, що здобувачі вищої освіти Уманського НУС здатні до комунікації, сприйняття, формулювання та передавання інформації, здійснення ефективного й результативного ділового спілкування.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчального плану та результатів зустрічі зі здобувачами вищої освіти свідчить про достатній для досягнення цілей та програмних результатів навчання обсяг аудиторної та самостійної роботи за всіма освітніми компонентами. Аудиторне навантаження відповідно до навчального плану у 1 семестрі складає 17 год., у другому – 13 год., у третьому – 16 год. на тиждень. При цьому кількість освітніх компонентів не перевищує 7 за навчальний семестр. Разом з тим, аналіз навчального плану показав нерівномірний розподіл аудиторної та самостійної роботи у розрізі різних освітніх компонентів. Відсоток аудиторної роботи від загального обсягу навчального навантаження за обов'язковими освітніми компонентами коливається в межах від 23,3 (іноземна мова) до 35,6% (психологія управління). За вибірковими компонентами межі коливань ще більші – від 12,5% (7, 8, 9 вибіркові дисципліни) до 36,7% (2 вибіркова дисципліна), що доцільно врахувати під час удосконалення ОП. Для ефективного виконання самостійної роботи здобувачам надана можливість використовувати систему дистанційного навчання Moodle [<https://moodle.udau.edu.ua/>] та електронний архів УНУС [<http://lib.udau.edu.ua/>]. Графік навчального процесу містить усі необхідні складові: теоретичне навчання, екзаменаційні сесії, науково-дослідну роботу і виробничу практику, атестацію та канікули. Результати співбесіди експертної групи зі здобувачами з приводу задоволеності рівнем аудиторного навантаження та кількістю часу, відведеного для виконання самостійної роботи з навчальних дисциплін, підтверджують задоволеність здобувачів фактичним навантаженням та освітнім процесом загалом.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма набуття вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва регламентується «Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти в Уманському НУС» [<https://cutt.ly/nEbSkw5>]. Наразі підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти в рамках ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство». Всі освітні компоненти об'єднані в чітку структуру та логічно взаємопов'язані. Аналіз матриці відповідності свідчить про повне забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими освітніми компонентами ОП. З переліком та анотаціями вибіркових компонентів здобувачі можуть ознайомитись на офіційному веб-сайті університету в розділі «Каталог елективних (вибіркових) дисциплін», у формуванні якого вони теж беруть участь. Здобувачі можуть обрати вибіркові компоненти одразу на весь термін дії освітньої програми, або лише на наступний рік чи наступний семестр. При цьому вони можуть обрати будь-які дві дисципліни, що викладаються на інших освітніх програмах і рівнях освіти в УНУС. З метою забезпечення практичної підготовки здобувачів між УНУС та підприємствами, установами і організаціями різних форм власності укладено договори про співпрацю. З метою визначення задоволеності здобувачів практичною підготовкою постійно проводяться онлайн-опитування. Навчання на ОП дозволяє здобувачам вищої освіти набути необхідних соціальних навичок (soft skills). Для ефективного виконання самостійної роботи здобувачам надана можливість використовувати систему дистанційного навчання Moodle та електронний архів УНУС.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабка сторона: Анотації вибіркових компонентів не містять передумов для вивчення дисципліни, мінімальної та максимальної кількості студентів, які можуть записатися на даний курс; обсягу дисципліни в кредитах (годинах); кількості лекційних та практичних/лабораторних занять; форм контролю. Рекомендація: Удосконалити анотації вибіркових компонентів із зазначенням у них передумов для вивчення дисципліни, мінімальної та максимальної кількості студентів, які можуть записатися на даний курс; обсягу дисципліни в кредитах (годинах); кількості лекційних та практичних/лабораторних занять; форм контролю. Слабка сторона: Вибіркові компоненти є нерівнозначними, вони розраховані на 3; 3,5 і 4 кредити, різняться за формами контрольних заходів. За вибірковою частиною відповідно до навчального плану передбачено виконання розрахункової роботи. З навчального плану не зрозуміло, за якою саме вибірковою дисципліною і в якому семестрі. Рекомендація: Удосконалити навчальний план з приводу забезпеченості рівнозначності вибіркових компонентів. Слабка сторона: Аналіз навчального плану свідчить про нерівномірний розподіл аудиторної та самостійної роботи здобувачів у розрізі різних освітніх компонентів. Відсоток аудиторної роботи від загального обсягу навчального навантаження за обов'язковими освітніми компонентами коливається в межах від 23,3 до 35,6%, за вибірковими компонентами – від 12,5% до 36,7%.

Рекомендація: Уніфікувати освітні компоненти з приводу розподілу аудиторної та самостійної роботи здобувачів. Слабка сторона: Існує невідповідність годин аудиторної і самостійної роботи, зазначених в робочих програмах дисциплін та навчальному плані. Рекомендація: Привести у відповідність з навчальним планом кількість годин аудиторної і самостійної роботи, зазначені в робочих програмах дисциплін. Слабка сторона: Список рекомендованої літератури в робочих програмах дисциплін є застарілим. Рекомендація: Оновити список рекомендованої літератури в робочих програмах дисциплін, наповнити його новітньою літературою, в т. ч. навчальними посібниками, монографіями, статтями з баз даних Scopus, WoS, фахових видань тощо за авторством НПП освітньої програми. Слабка сторона: Низька активність участі здобувачів у наукових конференціях, форумах, семінарах, круглих столах тощо. Рекомендація: Посилити участь здобувачів у наукових конференціях, форумах, семінарах, круглих столах.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма достатньою мірою відповідає якісним характеристикам за Критерієм 2: обсяг програми відповідає вимогам законодавства щодо навантаження в кредитах ЄКТС, її зміст відповідає предметній області, створено можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії, передбачена належна практична підготовка здобувачів, а також набуття ними соціальних навичок, фактичне навантаження не перевищує обґрунтованих меж. Одночасно рекомендовано удосконалити зміст анотацій вибіркового дисциплін, навчальний план з приводу забезпеченості рівнозначності вибіркового компонентів та уніфікування освітніх компонентів щодо розподілу аудиторної та самостійної роботи здобувачів. Рекомендовано привести у відповідність з навчальним планом кількість годин аудиторної і самостійної роботи, зазначені в робочих програмах дисциплін, та оновити список рекомендованої літератури в цих робочих програмах. Також рекомендовано посилити участь здобувачів у наукових конференціях, форумах, семінарах, круглих столах. Усі зазначені рекомендації можуть бути враховані впродовж короткого терміну часу. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, експертна група вважає можливим стверджувати про загалом відповідність освітньої програми Критерію 2 за наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП «Садівництво та виноградарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти оприлюднені на офіційному веб-сайті Уманського НУС [<https://cutt.ly/MEb9Iiu>] (протокол № 4 від 28 грудня 2020 р.) зі змінами, схваленими Вченою Радою Уманського НУС (протокол № 7 від 17 червня 2021 р.). Вступ на навчання здійснюється особами, які здобули ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Право на вступ мають особи, які проживають на тимчасово окупованій території або переселилися з неї після 01 січня 2021 року. Правила прийому достатньою мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло, що було підтверджено під час співбесіди зі здобувачами. Дискримінаційних обмежень чи привілеїв не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Організацію прийому вступників здійснює Приймальна комісія, робота якої регламентується «Положенням про Приймальну комісію УНУС» [<https://cutt.ly/3En2mxj>]. До вступних випробувань допускаються особи, які здобули ступінь вищої освіти бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Конкурсний відбір у 2021 р. здійснювався на основі результатів єдиного вступного іспиту та фахового вступного випробування, а також додаткового вступного випробування (для осіб, які здобули рівень вищої освіти за іншою спеціальністю). Університет проводить вступні випробування для вступників на основі «Положення про організацію та проведення вступних випробувань в УНУС» [<https://cutt.ly/GEп2UYP>]. Вступні випробування проводяться на комп'ютерах у формі тестового контролю знань з використанням програми Moodle у формі самостійного діалогу вступника з комп'ютером у присутності не менш як двох членів комісії. Зазначену інформацію було підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів. Вступ осіб на основі освітнього ступеня (ОКР) раніше здобутого за іншою спеціальністю, можливий за умови успішного проходження додаткового вступного випробування у формі тестування, що передує фаховому вступному випробуванню та оцінюється за двобальною шкалою – склав/не склав. Загальна кількість тестових завдань на фахове вступне випробування становить 300. З них вступнику задається 50. Кожне завдання містить 4 варіанти відповідей, серед яких лише одна правильна. Кожна правильна відповідь оцінюється у 4 бали. Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. В конкурсі беруть участь вступники, які отримали 100 і більше балів. На офіційному веб-сайті УНУС оприлюднені «Програма ЄВІ з іноземних

мов» [<https://cutt.ly/uEn3ger>], «Програма додаткового фахового вступного випробування» [<https://cutt.ly/iEn3ctE>], «Програма фахового вступного випробування» [<https://cutt.ly/lEn3nNN>], які враховують особливості ОП «Садівництво та виноградарство» та щорічно переглядаються. Програми додаткового фахового та фахового вступного випробування містять загальні умови; перелік тем, що виносяться на випробування з плодівництва, овочівництва, виноградарства; приклади тестових завдань з кожної дисципліни; критерії оцінювання, структуру оцінки, порядок оцінювання; список рекомендованої літератури. Тематичний зміст у програмі фахового вступного випробування охоплює широке коло питань з галузі садівництва та виноградарства, тобто зміст фахового вступного випробування є необхідною початковою базою для вивчення ОК ОП та відповідає рівню компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання на ОП. Одночасно ЕГ виявлено, що список рекомендованої літератури у програмах додаткового фахового та фахового вступного випробування є застарілим і потребує оновлення.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та регламентуються «Положенням про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУС» (протокол Вченої ради № 2 від 03.10.2019 р.) [<https://cutt.ly/hEn4sJU>]. Порядок та процедури визнання результатів навчання в інших ЗВО є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Поінформованість здобувачів вищої освіти щодо процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, підтверджена під час онлайн-зустрічі зі здобувачами та гарантується оприлюдненням вищезазначеного положення на офіційному веб-сайті УНУС. Конкретних прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, за даною ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується «Положенням про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» [<https://cutt.ly/NE4VS7>]. Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується лише на обов'язкові дисципліни ОП. Відповідно до п. 2.4 вищезазначеного Положення «Університет може визнати результати навчання у неформальній освіті в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній ОП». Процедура перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, така: здобувач на ім'я декану факультету подає заяву та документи, що засвідчують участь здобувача у заході неформальної освіти; за розпорядженням декана створюється предметна комісія, яка визначає метод оцінювання результатів навчання відповідно до навчального плану; здобувача ознайомлюють з програмою навчальної дисципліни, переліком питань, що виносяться на підсумкове оцінювання, критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів; здобувачу надається 10 робочих днів для підготовки до підсумкового контролю. Підсумковий контроль проходить у вигляді екзамену, після чого предметна комісія виставляє підсумкову оцінку за шкалою ЄКТС та формує протокол у якому міститься висновок для деканату про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни. У разі негативного висновку предметної комісії здобувач вищої освіти має право звернутися з апеляцією до ректора УНУС. Відповідно до апеляції ректор створює наказом апеляційну комісію, яка за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення. Випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, за даною ОП не було, тому для внутрішнього покращення ОП бажано посилити інформування здобувачів вищої освіти щодо можливостей, регламентованих «Положенням про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП «Садівництво та виноградарство» є структурованими і регламентуються низкою положень, що представлені на офіційному веб-сайті Уманського НУС. Процедури вступу є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОП, що підтверджено в ході бесіди зі здобувачами та науково-педагогічними працівниками. Зміст фахового вступного випробування відповідає необхідній початковій базі для вивчення освітніх компонентів ОП та рівню компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання на ОП. Дискримінаційних обмежень чи привілеїв не виявлено. Всі учасники освітнього процесу добре обізнані з правилами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабка сторона: Список рекомендованої літератури у програмах додаткового фахового та фахового вступного випробування є застарілим і потребує оновлення. Рекомендація: Оновити список рекомендованої літератури програм додаткового фахового та фахового вступного випробування. Слабка сторона: Недостатня поінформованість здобувачів вищої освіти щодо можливостей, регламентованих «Положенням про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті», випадків використання яких наразі не було. Рекомендація: Для внутрішнього покращення ОП посилити інформування здобувачів вищої освіти щодо можливостей, регламентованих «Положенням про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті».

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма достатньою мірою відповідає якісним характеристикам за Критерієм 3: правила прийому на навчання є структурованими, чіткими, зрозумілими та оприлюдненими на офіційному веб-сайті Уманського НУС; зміст фахового вступного випробування відповідає необхідній початковій базі для вивчення освітніх компонентів ОП та рівню компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання на ОП; всі учасники освітнього процесу добре обізнані з правилами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти; правила та процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентуються відповідним Положенням, що знаходиться у відкритому доступі на веб-сайті Уманського НУС. Рекомендації щодо оновлення списку рекомендованої літератури програм додаткового фахового та фахового вступного випробування і посилення інформування здобувачів вищої освіти щодо можливостей, регламентованих «Положенням про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» можуть бути враховані впродовж короткого терміну часу. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, експертна група вважає можливим стверджувати про загалом відповідність освітньої програми Критерію 3 за наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес в УНУС здійснюється за очною (денною) та заочною формами навчання відповідно до ЗУ «Про вищу освіту» та регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС» [<https://is.gd/32fMvh>], «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості ВО в УНУС» [<https://is.gd/1HPPrR>] за освітньою та робочими програмами ОК. Зі слів НПП зазначено, що в навчальному процесі використовуються студентоцентрований, проблемно-орієнтований, професійно-орієнтований, комунікативний, міждисциплінарний підходи до навчання. Загальний стиль навчання – проблемно-орієнтований. Форми та методи навчання сприяють досягненню ПРН: лекційні курси поєднуються з лабораторними і практичними заняттями, семінарами, диспутами, «мозковими штурмами», виконанням розрахункових і дипломних робіт. Навчання за ОП відбувається в невеликих групах, що дозволяє практикувати студентоцентроване навчання. Зі слів НПП зазначено, що вони свідомі у виборі підходів, форм та методів навчання, що дозволяють досягти ПРН. В УНУС ефективно функціонує дистанційне навчання, що регламентується «Положенням про організацію поточного семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій» [<https://is.gd/6pgxv6>]. Навчальна і виробнича практики проходять у господарствах садівничого спрямування, що обираються здобувачем особисто за погодженням індивідуальним НП, підготовленим відповідно до «Положення про індивідуальний НП здобувача ВО» [<https://is.gd/1K0AuV>]. Відділом моніторингу якості освіти двічі на рік проводиться анонімне анкетування для визначення рівня задоволеності здобувачів методами навчання і викладання. Більшість здобувачів задоволені ефективністю цих методів та рівнем стимулювання до самоосвіти [<https://is.gd/cMYsnw>]. Навчання за ОП відбувається за дотримання принципів академічної свободи, що регламентується «Кодексом академічної доброчесності УНУС» [<https://is.gd/yLmDW>], «Статутом Університету» [<https://is.gd/75FLiB>], «Правилами внутрішнього розпорядку» НПП [<https://is.gd/LH9JBj>] і студентів [<https://is.gd/H9wuLX>]. Здобувачам надано можливість вільного обрання форм і методів навчання, тем розрахункових і дипломних робіт, індивідуальних завдань, напрямку наукових досліджень (дотримуючись правила подати обґрунтування доцільності їх розробки), баз проходження практик [<https://is.gd/AUiJEL>], певних компонентів ОП, одночасного навчання за декількома ОП в університеті, формування індивідуального НП тощо. Згідно з результатами опитування здобувачів рівень якості організованої в університеті дистанційної форми навчання є достатньо ефективним: 39,7% студентів – вважають відмінним, 13,7% – задовільним і лише 2,6% – незадовільним [<https://is.gd/XqqVfZ>]. Розширення списку вибіркових дисциплін, що пропонують випускаючі кафедри, до більшої їх кількості сприятиме посиленню

студентоцентрованого підходу, а також розширить можливість зазначених кафедр більш повноцінно реалізовувати свій потенціал.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в університеті передбачає забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом. Інформація про ОП розміщена на сайті Уманського НУС в «Інформаційному пакеті ЄКТС» [<https://is.gd/AY72PC>]. Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання з кожної дисципліни наводиться в «Каталозі елективних дисциплін» [<https://is.gd/fkuwEQ>]. На сайті кафедри плодівництва і виноградарства у вкладці «Студенту» розміщено анотації та робочі навчальні програми дисциплін [<https://is.gd/DbauUO>]. Куратор організує систему взаємовідносин в академічній групі, ознайомлює здобувачів вищої освіти з основними положеннями УНУС, освітніми компонентами, які формують індивідуальну освітню траєкторію здобувача. НПП на першому занятті при вивченні навчальної дисципліни ознайомлюють здобувачів вищої освіти з цілями, змістом та програмними результатами навчання, порядком та критеріями оцінювання в межах кожної окремої дисципліни. Відповідно до результатів опитування здобувачів, проведеного відділом моніторингу якості освіти УНУС, інформованість здобувачів про цілі, зміст та завдання освітньої програми є достатньо високою – 98,7% респондентів знають про основний документ, який регламентує процес їх навчання, та 92,2% – ознайомлені з цілями та змістом освітньої програми. Із них 68,6% стверджують, що структура освітньої програми відповідає їхнім очікуванням, 26,6% – частково відповідає, лише 1,9% – не відповідає, 2,9% – важко відповісти [<https://is.gd/tjjZ7T>].

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП здобувачами реалізовується шляхом засвоєння методів наукових досліджень, залучення до наукової роботи під керівництвом викладачів, виконання наукових завдань за окремими освітніми компонентами (ОК 5, ОК 6), участі у Всеукраїнських конкурсах наукових робіт, залучення до роботи наукових гуртків [<https://is.gd/dMvnbk>; <https://is.gd/Rlej9S>], виконання наукових досліджень за обраною тематикою та оприлюднення тез доповідей, статей на спеціалізованому сайті «Конференція On-line "Інновації в садівництві"» [<https://sad.udau.edu.ua/>]. Тематика наукових досліджень узгоджується із науково-дослідною тематикою кафедр та НПП. Результати досліджень науково-педагогічних працівників кафедри, які опубліковані в матеріалах конференцій, фахових наукових виданнях, представлені в звітах про наукову роботу та використовуються під час викладання навчальних дисциплін. Впродовж 2020–2021 н.р. на базі УНУС відбулися: Науково-практичний семінар «День саду УНУС»; Міжнародна наукова інтернет-конференція «Інновації в садівництві», Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Актуальні питання сучасної аграрної науки»; щорічна Всеукраїнська наукова конференція молодих вчених. Щорічно на базі УНУС відбуваються: Науково-практичний семінар «День саду УНУС»; Міжнародна наукова інтернет-конференція «Інновації в садівництві», Всеукраїнська студентська наукова інтернет-конференція «Інновації в садівництві», Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Актуальні питання сучасної аграрної науки», Всеукраїнська студентська наукова конференція, Всеукраїнська наукова конференція молодих вчених, де студенти мають змогу публікувати результати наукової роботи [зустріч зі здобувачами і НПП].

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регламентується «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС» [<https://is.gd/INPPrR>]. Зміст освітніх компонентів НПП оновлюють на основі новітньої інформації, здобутої під час стажування у зарубіжних ЗВО [<https://is.gd/4ozz5R>], підвищення кваліфікації, участі у наукових, науково-практичних конференціях та спеціалізованих форумах садівників, овочівників, виноградарів. Обов'язково враховуються пропозиції стейкхолдерів, результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників та здобувачів, у т.ч. отриманих у наукових лабораторіях: проблемна науково-дослідна лабораторія з плодового розсадництва [<https://is.gd/4GYU1u>]; проблемно-пошукова група з післязбиральної обробки плодів [<https://is.gd/e4RoOd>]. Зміст освітніх компонентів включає здобутки наукової школи з біології і технології вирощування плодів культур [<https://is.gd/FF7hbk>] та овочівництва [<https://is.gd/TSnh3i>]. Представниками наукової школи підготовлено і захищено дві докторських і дванадцять кандидатських дисертацій зі спеціальності 06.01.07 – плодівництво та одну докторську і вісімнадцять кандидатських дисертацій зі спеціальності 06.01.07 – овочівництво; отримано патенти (плодівництво, розсадництво) [<https://is.gd/lt8CAQ>]; овочівництво [<https://is.gd/262vPB>]. Навчально-методичне забезпечення дисциплін оновлюється відповідно до змісту дисциплін, але не рідше, ніж один раз на 5 років. Контроль за оновленням змісту навчальних дисциплін покладено на завідувачів кафедр, науково-методичні комісії факультетів, відділ моніторингу якості освіти. Слід звернути увагу на оновлення рекомендованих джерел інформації у робочих програмах освітніх компонентів, зазначаючи у них власні напрацювання НПП (підручники, монографії, статті тощо).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В Уманському НУС діє Центр міжнародної освіти та співпраці, що опікується розробкою та впровадженням стратегії міжнародної діяльності університету, розширенням та поглибленням закордонних контактів, сприянням розвитку міжнародного співробітництва у сфері освіти та науки. Навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО наступним чином: НПП проходять стажування у зарубіжних ЗВО [<https://cutt.ly/XEUVAkr>]; підтримується співпраця з провідними садівничими господарствами Польщі, Туркменістану, Італії [<https://is.gd/1fPdBA>]; проводяться міжнародні конференції [<https://is.gd/NUm473>]; здійснюється видавництво наукових фахових видань (категорія Б) зі спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство», зокрема Збірник наукових праць УНУС [<https://cutt.ly/9EUC8so>], що індексуються Міжнародними наукометричними базами: Index Copernicus International, Google Scholar, Ulrichsweb, Directory of Open Access Journals та іншими; враховується досвід іноземних освітніх програм провідних закордонних університетів (Akademiaim. Jakuba z Paradyza w Gorzowie Wielkopolskim, Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Plock, Państwowa Szkoła Wyższaim. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej [<https://cutt.ly/dEUveq1>]). Викладачі ОП забезпечені можливістю проходити міжнародні стажування [<https://cutt.ly/OEUvtWN>], <https://cutt.ly/NEUVuku>], <https://cutt.ly/4EUvoSQ>]. Експертною групою пропонується звернути увагу на посилення академічної мобільності здобувачів, у т.ч. міжнародної.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Уманський національний університет садівництва має багату історію та розвинуті широко відомі наукові школи, забезпечує високу поінформованість здобувачів вищої освіти стосовно освітнього процесу, у тому числі в умовах дистанційного навчання. Форми навчання та викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Здобувачі своєчасно отримують необхідну інформацію щодо ОП, її складових, розкладу, контрольних заходів, критеріїв оцінювання тощо. Керівники здобувачів є провідними та активними науковцями, що проводять наукову роботу на актуальні теми та регулярно публікуються у фахових та міжнародних виданнях. Уманський НУС продемонстрував, що навчання, викладання і наукові дослідження пов'язані із визначеною інституційною політикою та стратегією інтернаціоналізації, а сам зміст освіти передбачає ознайомлення із сучасними досягненнями світової науки у відповідній галузі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабка сторона: Обмежений перелік вибіркового дисциплін. Рекомендація: Розширити перелік вибіркового дисциплін, що пропонують випускаючі кафедри, з метою посилення студентоцентрованого підходу та розширення можливостей зазначених кафедр більш повноцінно реалізовувати власний потенціал. Слабка сторона: Рекомендовані джерела інформації для здобувачів вищої освіти у робочих програмах освітніх компонентів не оновлюються відповідно до наукових напрацювань НПП. Рекомендація: Оновлювати рекомендовані джерела інформації у робочих програмах освітніх компонентів, зазначаючи в них власні напрацювання НПП (підручники, монографії, статті тощо). Слабка сторона: Низький рівень міжнародної академічної мобільності здобувачів. Рекомендація: Посилити міжнародну академічну мобільність здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма достатньою мірою відповідає якісним характеристикам за Критерієм 4: навчання і викладання відбувається на достатньому рівні з використанням різних форм і методів, що сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; поінформованість здобувачів вищої освіти стосовно освітнього процесу знаходиться на належному рівні, учасники освітнього процесу мають можливість вільно отримувати повну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання по кожній ОК; в університеті під час реалізації освітньої програми забезпечується поєднання навчання і наукових досліджень; здобувачам вищої освіти надається можливість розвивати необхідні компетентності та займатися науково-

дослідною роботою завдяки проходженню виробничої практики на базі провідних виробничих і наукових установ; відбувається постійне розширення міжнародних зв'язків, партнерств та успішне інтегрування у міжнародний академічний освітній простір. Рекомендації щодо збільшення переліку вибіркових дисциплін, включення наукових напрацювань НПП до рекомендованих джерел інформації в робочих програмах освітніх компонентів та посилення міжнародної академічної мобільності здобувачів можуть бути враховані впродовж короткого терміну часу. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, експертна група вважає можливим стверджувати про загалом відповідність освітньої програми Критерію 4 за наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС» [<https://cutt.ly/sEU9kaR>], «Положенням про академічну успішність в УНУС» [<https://cutt.ly/NEU9b4I>], «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС» [<https://cutt.ly/cEU9m1E>] за місцем контрольних заходів в освітньому процесі розрізняють: вхідний контроль, самоконтроль, поточний контроль, підсумковий модульний контроль, підсумковий семестровий контроль (залік або іспит), атестацію здобувачів та контроль залишкових знань (ректорський контроль), підсумкову атестацію – захист дипломної роботи; за формою: усне та письмове опитування, тестування, презентацію наукової роботи, захист розрахункових робіт, звітів з виробничої практики та кваліфікаційної роботи. Зазначені контрольні заходи дозволяють об'єктивно та системно оцінювати засвоєння ОП здобувачами за сумою накопичених рейтингових балів під час навчання. З метою здійснення оцінювання ПРН за ОП застосовуються всі вище зазначені форми контрольних заходів. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється за 100- бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, FX, F), національною чотирьохбальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами. Форми і зміст поточного контролю, розподіл балів між окремими контрольними заходами доводяться до відома здобувачів на початку семестру куратором або викладачем (підтверджено здобувачами вищої освіти під час онлайн-зустрічі), а також розміщені в системі Moodle, є чіткими та зрозумілими. Результати анкетування засвідчують, що у переважній більшості випадків (74,7%) викладач пояснює здобувачам методи і критерії оцінювання на початку вивчення курсу, зазвичай, на першому занятті [<https://cutt.ly/ZEU9ChN>]. Інформацію щодо методів та форм контролю також наведено у Робочих програмах навчальних дисциплін [<https://cutt.ly/7EU8SLU>] та на електронних ресурсах в системі Moodle, з якими здобувачі вищої освіти можуть вільно ознайомитися у будь-який час. Проте під час обрання вибіркових дисциплін здобувачі ознайомлюються з ними за анотаціями, розміщеними на сайті в розділі «Каталог елективних (вибіркових) дисциплін» [<https://cutt.ly/hEr9o2G>], які не містять форми контрольних заходів, що значно ускладнює вибір здобувача. Попередження явищ плагіату охоплюється «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС» [<https://cutt.ly/yEU9UAC>]. На запитання, які санкції щодо студентів можуть бути доцільними у разі виявлення і доведення академічної недоброчесності, варіант повторного оцінювання (залік, іспит, контрольна робота) отримав найвищий відсоток (88,6%), повторне вивчення дисципліни – 7,1%, відрахування із університету – 2,9% [<https://cutt.ly/tEU9Snz>]. Отже, ЕГ встановлено, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими і зрозумілими, такими, що дозволяють встановити їхні досягнення за результатами навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Процедура атестації здобувачів вищої освіти ОП «Садівництво та виноградарство» здійснюється у формі публічного захисту дипломної роботи відповідно до «Положення про дипломне проектування в Уманському НУС», оприлюдненому на офіційному веб-сайті університету [<https://cutt.ly/mEU6zXE>], що відповідає вимогам п. VII Стандарту вищої освіти за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство» для другого (магістерського) рівня вищої освіти [<https://cutt.ly/ZEIqHZo>].

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів в УНУС регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському НУС» [<https://cutt.ly/HEIwrkH>], «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС» [<https://cutt.ly/bEIwoRM>], «Положенням про порядок проведення моніторингу і контролю

якості освіти в УНУС» [<https://cutt.ly/2EIwfRP>], «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у формі публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи (проєкту) в УНУС» [<https://cutt.ly/aEIwzWt>], «Положенням про організацію проведення практичної підготовки студентів УНУС» [<https://cutt.ly/GEIwnz4>], методичними рекомендаціями з написання й оформлення дипломної роботи студентами ОП „Магістр” за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство» кваліфікації «Дослідник з плодоовочівництва і виноградарства» [<https://cutt.ly/7EIwYTc>], що знаходяться у вільному доступі на офіційному веб-сайті університету. Кожен окремий освітній компонент має чітко прописані критерії оцінювання здобувачів, що надає можливість всім учасникам освітнього процесу розуміти правила проведення контрольних заходів. Під час інтерв'ювання здобувачів та НПП експертна група пересвідчилася в їх обізнаності з правилами контрольних заходів, процедурою запобігання та врегулювання конфлікту інтересів [<https://cutt.ly/FEIeiRF>], порядком оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Якщо здобувач за рейтинговим показником отримав оцінку «FX», він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни та зобов'язується у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник здобувача з навчальної дисципліни в такому разі визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на його загальний рейтинг. У разі отримання здобувачем за рейтинговим показником оцінки «F», він зобов'язаний пройти повторний курс вивчення цієї дисципліни впродовж наступного семестру (навчального року) за графіком, встановленим деканатом. Бали, отримані здобувачем під час вивчення дисципліни у попередній період, анулюються. На запитання анкети відділу моніторингу оцінювання якості освіти «Чи є у Вас можливість, при потребі, оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів?» більшість опитаних (88,0%) відповіли «Так», 9,4% – не знають про таку можливість, або у них не виникла необхідність оскарження, 2,6% – не мають такої можливості з невідомих причин [<https://cutt.ly/oEItz2N>]. ЕГ встановлено, що випадків оскарження результатів контрольних заходів та конфліктних ситуацій на ОП «Садівництво та виноградарство» зафіксовано не було, що підтверджено під час проведення зустрічей зі здобувачами та академічним персоналом.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Експертна група пересвідчилася у тому, що попередження плагіату в академічному середовищі УНУС здійснюється шляхом проведення комплексу заходів, а саме: на інтернет-сторінці університету «Нормативна база» [<https://cutt.ly/6EIqrqs>] наведено перелік нормативних, організаційних, освітніх та інших документів, що забезпечують популяризацію академічної доброчесності: «Кодекс академічної доброчесності Уманського НУС» [<https://cutt.ly/IEItYvm>], «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС» [<https://cutt.ly/nEItDg7>], «Положення про академічну успішність в УНУС» [<https://cutt.ly/ZEIriI9>], «Антикорупційна програма УНУС» [<https://cutt.ly/zEIrhYR>], «Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів», затверджені Національним агентством із питань запобігання корупції [<https://cutt.ly/kEIrmMz>]. В університеті здійснюється інформування здобувачів вищої освіти та НПП про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики, розповсюджуються методичні матеріали, проводяться семінари зі здобувачами вищої освіти. Для обов'язкової перевірки дипломних робіт здобувачів на виявлення схожості та запозичень використовується програма «Uniplag.com», системи «Антиплагіат Uniplag.com» з оформленням відповідного звіту, що додається до дипломної роботи. На запитання анкети «Чи ознайомлені Ви із принципами академічної доброчесності?» 80,2% опитаних відповіли, що ознайомлені, 13,0% – частково і 6,8% – ще не встигли ознайомитися. На запитання «Яким чином популяризується академічна доброчесність в Уманському НУС?» здобувачам пропонувалось обрати відповідь із наступного переліку (кількість варіантів вибору не обмежувалася): 59,1% опитаних обрали роз'яснювальну роботу серед студентів та викладачів, 28,6% – проведення семінарів-тренінгів, 6,8% дізналися з Кодексу академічної доброчесності Уманського НУС, а 3,6% обрали «важко відповісти» [<https://cutt.ly/1EIyuy>]. За порушення академічної доброчесності в УНУС встановлено: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідної ОК ОП; відрахування з університету. Результати анкетування засвідчують, що 69,8% здобувачів під час навчання в університеті з проявами недоброчесності не зустрічались. 88,6% респондентів у разі виявлення і доведення академічної недоброчесності обирають варіант повторного проходження оцінювання (залік, іспит, контрольна робота) як найбільш дієвого заходу щодо вирішення ситуації з порушенням академічної доброчесності [<https://cutt.ly/3EIyYV3>]. Здобувачі та академічний персонал під час спілкування з ЕГ продемонстрували обізнаність з усіма аспектами проходження перевірки робіт на виявлення академічного плагіату та можливими наслідками за негативний результат цієї перевірки. На запити ЕГ гарантом були надані приклади заходів щодо популяризації академічної доброчесності та скан-копії довідок про перевірку на плагіат (відповідь 10 і 11 на Запит ЕГ).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є зрозумілими, чіткими та заздалегідь оприлюдненими. Попереднє ознайомлення з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання за кожним освітнім компонентом відбувається на першому занятті, через робочі програми дисциплін, які оприлюднено на офіційному веб-сайті

університету та в системі Moodle. Правила проведення контрольних заходів ОП забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження, послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Процедура проста та зрозуміла для всіх учасників освітнього процесу, дотримання академічної доброчесності виховує повагу до авторського права. Як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності використовуються загальнодоступні сервіси та програма Unichек. Для попередження корупції (а також для боротьби з нею) діє Антикорупційна програма УНУС.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабка сторона: Анотації вибіркового дисциплін не містять форми контрольних заходів, що значно ускладнює вибір та реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Рекомендація: Удосконалити анотації вибіркового компонентів із зазначенням у них форми контрольних заходів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма достатньою мірою відповідає якісним характеристикам за Критерієм 5: Чіткість та зрозумілість форм та критеріїв оцінювання контрольних заходів у Уманському НУС забезпечується їх відкритістю та доступністю для всіх учасників освітнього процесу, оскільки відповідні нормативні документи знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті. Нормативна база ЗВО повною мірою забезпечує об'єктивність оцінювання, процедури запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій, визначає форми, правила проведення, критерії оцінювання та порядок оскарження результатів контрольних заходів, а також регламентує питання дотримання академічної доброчесності. Зі слабких сторін виявлено відсутність в анотаціях вибіркового дисциплін форм контрольних заходів, що може бути усунуто впродовж короткого терміну часу. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, експертна група вважає можливим стверджувати про загальну відповідність освітньої програми Критерію 5. Наявні слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних для реалізації ОП підтверджується відповідністю дипломів та публікацій, тематиці закріплених за ними дисциплін, висвітлених у таблиці 2 «Відомостей про самооцінювання освітньої наукової програми». Згідно наданих матеріалів реалізацію ОП забезпечують 9 науково-педагогічних працівників, з яких один доктор наук та 8 кандидатів наук. Всі НПП працюють за основним місцем роботи. В цілому кваліфікація групи забезпечення освітнього процесу за ОП «Садівництво та виноградарство» сприяє досягненню цілей та ПРН. Під час спілкування з гарантом та НПП встановлено регулярне підвищення кваліфікації викладачів та їх значну міжнародну академічну мобільність, відповідні сертифікати, розміщені на сайті кафедр [<https://cutt.ly/FEIrk8r>]. Одночасно на сайті кафедр відсутні відомості про наявність профілів НПП у міжнародних базах даних науковців ORCID, Scopus, Web of Science.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів ОП регламентується «Положенням про проведення конкурсного відбору» [<https://cutt.ly/FEIpxY>], «Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва» [<https://cutt.ly/VEIpsOb>], «Положенням про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП Уманського НУС» [<https://cutt.ly/oEIpNAw>] та проводиться на основі Закону України «Про вищу освіту», наказу МОН України № 1005 від 05.10.2015 «Про затвердження Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» [<https://cutt.ly/sEIpodC>]. Конкурсний відбір передбачає відповідність кваліфікації викладача освітнім компонентам за ОП, визначається сферою його наукових інтересів, науковими публікаціями, професійною активністю та здійснюється на засадах законності, відкритості, об'єктивності та неупередженого ставлення до претендентів. Аналіз нормативної бази

Уманського НУС та отримана інформація під час онлайн-зустрічей з адміністрацією, гарантом ОП та академічним персоналом дає можливість експертній групі стверджувати, що процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і дозволяє забезпечити необхідний рівень їх професіоналізму для успішної реалізації ОП «Садівництво та виноградарство».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Уманський НУС плідно співпрацює з потенційними роботодавцями, що було підтверджено на зустрічі з ними. Представники підприємств виявили задоволеність рівнем підготовки здобувачів, пропонують їм працевлаштування, долучаються до оновлення матеріально-технічної бази, вносять свої пропозиції під час удосконалення ОП (у 2020 р. ОП «Садівництво та виноградарство» рецензували фахівець із стандартизації, сертифікації та якості ТОВ «Органік Стандарт», к.с.-г.н. Віталій Манзій; голова асоціації «Укрсадпром», к.с.-г.н. Матвієць О.Г.; директор ТОВ «Агроплант» Мордач О.А.; менеджер СДС ТОВ «НУНЕМС Україна», к.с.-г.н. Шевчук К.М.). Роботодавців включено до складу робочої групи: д.с.-г.н., член-кор. НААН Бублик М.О., Гадз П.І., Власенко В.В. Під час інтерв'ювання роботодавці визначили можливість навчання і стажування здобувачів та НПП на базі їх підприємств. В Уманському НУС за ініціативи групи випускників та підтримки ректорату активно функціонує громадська організація «Асоціація випускників та друзів Уманського національного університету садівництва» [<https://cutt.ly/yEIs62Y>], яка надає можливість підтримувати зв'язки особам, які отримали освіту в університеті і працюють у різних галузях народного господарства України та за кордоном. На сайті університету створено сторінку «УНУС очима випускників» [<https://cutt.ly/eEIdhzo>], де усім випускникам пропонується пройти анкетування та висловити побажання для сьогоденних студентів Уманського національного університету садівництва. В Уманському НУС регулярно проводяться «ярмарки вакансій» [<https://cutt.ly/OEIC2XS>], зустрічі із зовнішніми стейкхолдерами, на яких обговорюються сучасні проблеми у галузі садівництва та виноградарства, надаються рекомендації щодо інноваційних напрямків досліджень. Здобувачі мають можливість проводити науково-дослідну роботу на базі підприємств, господарств та організацій, з якими укладено договори про співпрацю, що значно посилює наукову складову ОП. Під час проведення онлайн-зустрічі з роботодавцями експертною групою було з'ясовано їх бажання та готовність долучитися до організації та реалізації освітнього процесу за ОП. Також було підтверджено факт залученості потенційних роботодавців до навчання та викладання на ОП, зокрема до проведення лекцій, практичних занять на виробництві, екскурсій. Роботодавці також підтвердили свою участь у розгляді тематик дипломних робіт здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Уманський НУС залучає до аудиторних занять на освітньо-професійній програмі професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, запрошуючи їх для проведення лекційних і практичних занять, демонстрації майстер-класів. Так, у рамках співпраці д.с.-г.н, с.н.с. Інституту садівництва НААН України Кіщак О.А. провела лекцію з дисципліни «Спеціальне плодівництво» та продемонструвала майстер-клас з обрізування черешні. Консультант із садівництва, к.с.-г.н. Осадчий О.В. теж показав майстер-клас з обрізування черешні та сливи. Агроном-розсадничовод ПРАТ Підгур'ївське Бушилов В.Д. провів лекцію з дисципліни «Розсадництво». До читання лекцій залучаються науковці іноземних закладів-партнерів, зокрема Івона Містковська з Державної Вищої школи імені Папи Іоанна Павла II в місті Бяла Подляска (Польща) [<https://cutt.ly/xEIfDAn>]. Роботодавці активно залучаються до участі в наукових та науково-практичних конференціях і семінарах «День саду в Уманському НУС» [<https://cutt.ly/gEIHpPX>], які щорічно проводяться на базі університету або в рамках договору про науково-технічне співробітництво [<https://cutt.ly/jEIGM2y>]. Вищезазначене підтверджено під час онлайн-зустрічі з роботодавцями, на якій вони засвідчили факти співпраці та безпосередньої участі в освітньому процесі. Одночасно експертна група зазначає, що залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять в Уманському НУС здійснюється не на постійній основі.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В Уманському НУС підвищення кваліфікації та стажування НПП унормовано «Положенням про підвищення кваліфікації НПП УНУС» [<https://cutt.ly/tEIHMAZ>]. В університеті вони є реальними та орієнтованими на підвищення якості викладання освітніх компонентів, передбачених ОП. Інтерв'ювання викладачів та адміністрації університету підтвердило наявність системи професійного розвитку викладачів та зацікавленість і сприяння у цьому адміністрації. Під час зустрічі експертної групи з академічним персоналом було з'ясовано, що НПП ОП мотивовані до професійного розвитку на регулярній основі, причому не тільки в межах курсів підвищення кваліфікації. Науково-педагогічні працівники беруть активну участь у наукових конференціях і проектах, в т.ч. міжнародних, круглих столах, наукових семінарах. Вони постійно удосконалюють освітнє середовище, створюють спільні заходи для покращення взаємодії зі здобувачами. За результатами анкетування визначено задоволеність здобувачів рівнем викладання та ефективністю роботи НПП [<https://cutt.ly/NEIjBJR>]. НПП регулярно проходять стажування та підвищення кваліфікації як в Україні, так і за її межами [відповіді на запит 14, 15], підтверджують знання іноземної мови сертифікатами B2 (Буцик Р.М.) [<https://cutt.ly/PEIkjyo>]. На кафедрах факультету плодоовочівництва, екології

та захисту рослин практикується проведення відкритих лекцій, взаємовідвідування викладачами занять, проводиться їх обговорення та формулюються відповідні висновки. Адміністрація УНУС сприяє професійному розвитку викладачів через оновлення матеріально-технічної бази, відкриття нових сучасних навчально-наукових лабораторій, відшкодовує витрати, пов'язані з відрядженнями на конференції, симпозиуми, мотивує до публікацій у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science, преміює за високі показники в рейтингу, створення якого регламентується «Положенням про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС» [<https://cutt.ly/8EIkMM8>] тощо.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В Уманському НУС створено систему заохочення розвитку викладацької майстерності НПП, яка базується як на матеріальній, так і нематеріальній складових. В якості матеріального заохочення відповідно до «Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам УНУС за сумлінну працю, зразкове виконання посадових обов'язків» [<https://cutt.ly/zEIVhoL>] передбачено щорічну грошову винагороду академічному персоналу за зразкове виконання посадових обов'язків, творчу активність і ініціативу в реалізації покладених обов'язків, сумлінне, якісне та своєчасне виконання завдань і доручень, високу результативність у роботі, плідну працю, вагомий внесок у справу навчання та виховання студентів, небайдухе ставлення до рейтингу навчального закладу та показників його діяльності. У «Положенні про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС» [<https://cutt.ly/TEIVre5>] передбачено проведення щорічного рейтингування викладачів, для визначення кращих співробітників в університеті. Враховуючи результати рейтингу за підсумками року, НПП отримують грошову винагороду в межах наявного фонду оплати праці, але не більше одного посадового окладу (ставки заробітної плати), передбаченого кошторисом університету. Відповідно до п. 3 Колективного договору [<https://cutt.ly/JEIVPc>] НПП преміюють за видання підручників, навчальних посібників, монографій; опублікування статей у виданнях, що цитуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science; підготовку та успішне проведення ліцензійної та акредитаційної експертизи спеціальностей; підготовку переможців Всеукраїнських і Міжнародних олімпіад та наукових конкурсів; організація наукових, навчальних та виробничих семінарів, симпозиумів, конференцій, олімпіад, культурно-масових та спортивних заходів на загальнодержавному та міжнародному рівні та ін. Нематеріальна система заохочень НПП за досягнення у фаховій сфері реалізується через нагородження грамотами та подяками з нагоди професійних свят і пам'ятних дат. Під час проведення онлайн-бесід із різними фокус-групами було отримано підтвердження вищезазначеної інформації, у тому числі науково-педагогічними працівниками, головним бухгалтером та проректором з науково-педагогічної роботи, професором Мальованим М.І.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Уманський НУС має висококваліфікований і вмотивований професорсько-викладацький склад, багату історію та розвинуті широко відомі наукові школи. НПП, задіяні до реалізації освітньої програми, є провідними та активними науковцями, що проводять наукову роботу на актуальні теми, регулярно публікуються у фахових та міжнародних виданнях, підвищують свою кваліфікацію та проходять стажування. В університеті відпрацьовано прозору, зрозумілу й ефективну процедуру конкурсного добору НПП. Позитивною практикою в Уманському НУС є діюча система преміювання викладацького складу за підготовку статей, що включені до міжнародних наукометричних баз даних, підручників, монографій, проходження міжнародних стажувань тощо. Підтримується участь викладачів у програмах міжнародної академічної мобільності. Позитивною практикою є функціонування громадської організації «Асоціація випускників та друзів Уманського національного університету садівництва», яка дозволяє підтримувати зв'язки особам, які отримали освіту в університеті і працюють у різних галузях народного господарства України та за кордоном. Позитивною практикою є створення на сайті університету сторінки «УНУС очима випускників», де випускникам надається можливість висловити свої побажання для нинішніх студентів Уманського національного університету садівництва. Уманський НУС залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, запрошуючи їх для проведення лекційних і практичних занять, демонстрації майстер-класів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабка сторона: На сайті кафедр відсутні відомості про наявність профілів НПП у міжнародних базах даних науковців ORCID, Scopus, Web of Science. Рекомендація: Посилити науково-публікаційну активність науково-педагогічних працівників у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science за тематикою закріплених навчальних дисциплін та розмістити посилання на ці профілі на сайті кафедр. Слабка сторона: Залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять в Уманському НУС здійснюється не на постійній основі. Рекомендація: Залучати до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців на постійній основі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма достатньо мірою відповідає якісним характеристикам за Критерієм 6: відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів цілям та програмним результатам навчання ОП, процедури конкурсного добору викладачів, залучення роботодавців і професіоналів-практиків до освітнього процесу, професійний розвиток викладачів, стимулювання викладацької майстерності. Наявні слабкі сторони щодо відсутності профілів НПП у міжнародних базах даних науковців на сайті кафедр і залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять в Уманському НУС не на постійній основі можуть бути усунуті впродовж короткого терміну часу. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, експертна група вважає можливим стверджувати про загалом відповідність освітньої програми Критерію 6. Наявні слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

УНУС започаткований ще в 1844 року в м. Одеса як Головне училище садівництва, завданням якого було готувати висококваліфікованих садівників і досвідчених науковців у галузі садівництва, нині це потужний навчально-науково-виробничий комплекс з широким спектром цікавих і популярних на ринку праці спеціальностей [22 спеціальності] і розвинутою інфраструктурою [https://is.gd/ZgNIJ9, https://is.gd/3BPfkL, https://is.gd/GdRPP3, https://is.gd/r30vcj]: 6 факультетів [https://is.gd/kLbrXx], 30 кафедр, у т.ч. Військової підготовки [https://is.gd/pQ2PT8, https://is.gd/rVkGrW, договір із НУБІП України]; НКЦ "Інститут післядипломної освіти та дорадництва" [https://is.gd/WkL8av, https://is.gd/k4NqmX]; 7 коледжів [https://is.gd/n4FTWV]; Музей історії університету [https://is.gd/yNBiq1]; Профспілковий комітет [https://is.gd/gohujS], регіональний університетський центр [https://is.gd/bY8ttv]. За структурою облаштування території УНУС – це кампус на 94,1 га [https://is.gd/QRyoUb, https://is.gd/UGrp5T, https://is.gd/Cf23Q8, https://is.gd/poKDWz]. На території ЗВО розташовується студентське містечко, з гарною дорожньо-транспортною розв'язкою [https://is.gd/tueuPm, https://is.gd/pWxzJy, https://is.gd/mAsq46]; за факультетом плодоовочівництва, екології та захисту рослин закріплений студентський гуртожиток № 5 [https://is.gd/LZLPyb, https://is.gd/5Hn6S5, https://is.gd/G3Nodj]. На цьому факультеті провадиться ОП [https://is.gd/4oz8nY]. Кафедра плідівництва і виноградарства є провідною в підготовці фахівців освітнього рівня «Магістр» з ОП [https://is.gd/QONCBw]; започаткована як «Школа учнів садівників» [https://is.gd/1TPebg] ще в 1842 р. при Царициному саду [парк «Софіївка»] в Умані [https://is.gd/ueymUm, https://plodo.udau.edu.ua/]. Кафедра має потужну науково-матеріальну базу [https://is.gd/Dsw94t, https://is.gd/1kbvDb, https://is.gd/njXWgm, https://is.gd/2xqOMc]. Унікальним є Навчально-виробничий відділ [https://is.gd/GVwosS, 1060 га земельних угідь], що складається з 360 га – ріллі, 100 га – саду та 466 га лісу, 90 га – дослідне поле, 70 га – дослідні сади, 10 га – овочеві дослідні ділянки, 4 га – плодородсадник, навчально-виробничі цехи з переробки плодів, овочів, зерна, а також теплиці й оранжереї [https://is.gd/TXb6y3; https://is.gd/f88N43]. Діють 23 наукові лабораторії [https://is.gd/8ayVWo, https://is.gd/e12P5f, https://is.gd/S7dSR0]; 12 наукових шкіл [https://is.gd/l5V1Nq, https://is.gd/KxIY66] та 33 студентських гуртка [https://is.gd/vTNniR, https://is.gd/dMVnbk, https://is.gd/ueymUm]. Здобувачі ВО навчаються і через Moodle-платформи [https://moodle.udau.edu.ua/] і АСУ УНУС [http://mkr.udau.edu.ua/]. ЗВО і, зокрема ОП, має великий бібліотечний фонд і добру забезпеченість науково-методичною літературою й інформаційними ресурсами [https://is.gd/zAeTSM, https://is.gd/DYamqL, https://is.gd/2wbszX, https://is.gd/DtDoRd, https://is.gd/cAduhY]. Практичну базу УНУС для навчання садівництву визнано кращою серед вітчизняних аграрних ЗВО [https://is.gd/VDrdAn].

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Уманський національний університет садівництва забезпечує та надає безоплатний і вільний доступ академічної спільноти ЗВО та здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури, інформаційних та електронних ресурсів і мережі інтернет без попереднього запису та подачі заявки щодо користування вищепереліченими послугами [https://www.udau.edu.ua/, https://is.gd/XCБаo8, https://is.gd/zAeTSM, https://is.gd/QRyoUb, https://is.gd/Z6oBGQ, https://is.gd/pi3vjs], що підтвердили всі стейкхолдери. Навчальний процес у ЗВО забезпечений обладнанням, приладами, інструментами та необхідними матеріалами відповідно до вимог робочих навчальних планів і програм навчальних дисциплін. Науково-педагогічні працівники та здобувачі університету мають змогу використовувати у проведенні наукових досліджень понад 39 тис. електронних книг колекції All Access Books одного з провідних видавництв світу Elsevier, які доступні на платформі ScienceDirect відповідно до наказу МОН №721 від 29 травня

2020 року [https://is.gd/YrYtE5] та інші доступи [https://is.gd/AVGOqh, https://is.gd/VeHip6]. УНУС серед флагманів діджиталізації освітнього процесу: черговим кроком до поглиблення новітніх тенденцій стало впровадження Ticket-системи заявок від користувачів щодо функціонування електронних ресурсів університету – системи дистанційної освіти Moodle, інституційного репозитарію, електронного розкладу та й взагалі всіх питань, пов'язаних з обслуговуванням офісної техніки й інших запитів у системі автоматизованого управління навчальним закладом. Відповідно до умов даної програми користувачі – всі працівники та здобувачі університету – через запит, сформований у Ticket-системі за посиланням – <https://help.udau.edu.ua/> – можуть отримати відповіді на питання, що їх цікавлять із будь-якого місця їх перебування – віддалено (під час дистанційного навчання), у гуртожитку, на кафедрі [https://is.gd/hxmMDJ]. Науково-педагогічний персонал і здобувачі ВО підтримують та розвивають наукові школи, а саме – Наукова школа з вивчення біології та технології вирощування плодівних культур (Заморський В.В., Мельник О.В.), Наукова школа удосконалення системи землеробства в Лісостепу України з плодовими та польовими культурами (Копитко П.Г., Єщенко В.О.), Наукова школа захисту і карантину рослин (Яновський Ю.П.), які сприяють розвитку ОП «Садівництво та виноградарство» [https://is.gd/ome6Z4]. Кафедра садівництва і виноградарства плідно працює в ракурсі освіта- наука- виробництво: створено мережу дослідно-показових (пілотних) садів голландського типу, впроваджено всеукраїнські й міжнародні олімпіади з плодоовочівництва і виноградарства та інше [https://is.gd/DsNhOo]. Щороку відбувається планування щодо поліпшення матеріально-технічного стану та ресурсів УНУС; за потреби НПП і здобувачі ВО можуть подавати поточні заявки щодо їх потреб у певних ресурсах і ЗВО їх виконує. Усе це підтверджує інноваційний характер розвитку ОП та УНУС.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

УНУС має медичний кабінет (на кафедрі фізичного виховання та психолого-педагогічних дисциплін) і надає невідкладну, кваліфіковану лікарську та долікарську допомогу студентам і співробітникам ЗВО [https://is.gd/mwyu1IJ]. УНУС створив розвинуту соціальну базу для продуктивного функціонування ЗВО, підготовки майбутніх фахівців, відпочинку (в т.ч. активного) співробітників університету і здобувачів: Центр культури і виховання студентів, у який входять 15 творчих колективів [https://is.gd/oXCORB, https://is.gd/T19pjC], клуб веселих і кмітливих [КВК], дитяча хореографічна студія, фото-відео студія, студентський прес-клуб та літературна студія, дискусійні клуби [https://is.gd/1T8cM6], гурток екскурсів, наявні спортивні майданчики. Взірцевим є те, що разом із дипломом за фахом здобувачі, закінчивши повний курс навчання у творчому колективі, отримують посвідчення про це. Найпомітніші культурні події в університеті – посвята першокурсників у студенти, День працівників сільського господарства, День студента, зустріч із випускниками попередніх років [https://is.gd/b41Fro], конкурси КВК, День театру, Дебют першокурсника, День відкритих дверей та ін. [https://is.gd/75PXxE, https://is.gd/sGB24Y]. Основні форми виховання здобувачів здійснюються через ряд пріоритетних напрямів: патріотичне виховання; правове; моральне; трудове; фізичне й екологічне [https://culture.udau.edu.ua/]. Проводяться інші наукові та соціальні програми [https://is.gd/wuPWlN, https://is.gd/wNWODE, https://is.gd/xY7NBQ, https://is.gd/sH2ePh]. У ЗВО працює Психологічна служба «Довіра», яку очолює практичний психолог Мазуренко Валентина Дмитрівна [https://is.gd/towlk2], соціологічні лабораторії [https://is.gd/oCcN5O, https://is.gd/Brcxzc], є санаторій-профілакторій «Юність» [https://is.gd/W4YNJU]. Усе вищенаведене дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів і НПП. В УНУС для забезпечення безпеки життя та здоров'я здобувачів та НПП проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності, дотримання правил пожежної безпеки, охорони праці [https://is.gd/zTRo41, https://is.gd/SokZ9Z, https://is.gd/HzvHu9, https://is.gd/g1LOZ1, https://is.gd/mIRydf, https://is.gd/jGISNZ]. Безпосередню участь у створенні безпечного освітнього середовища приймає Рада студентського самоврядування [https://is.gd/NqbVDt], одним із головних завдань якої є забезпечення та захист прав та інтересів здобувачів ВО, забезпечення виконання ними своїх обов'язків і бере участь у всіх сферах їх життя [https://is.gd/p82PS3, https://is.gd/6rljUr, https://is.gd/zB3rtV, https://is.gd/3PXRdy, https://is.gd/IQD3JD, https://is.gd/qjMnoO, https://is.gd/StRUWZ]. Аудиторії облаштовані засобами пожежогасіння, у холах розташовані дошки об'яв і Скриньки довіри [https://is.gd/5vPvwo, https://is.gd/JzFURR]. Проводиться анкетування здобувачів щодо їх потреб і інтересів – двічі на рік [https://is.gd/SOo4ed], що підтвердили всі стейкхолдерів. Санітарно-технічний стан будівель і споруд ЗВО відповідає необхідним умовам експлуатації.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В УНУС плідно співпрацюють усі учасники науково-освітнього процесу (адміністрація університету та її підрозділи, здобувачі ВО, академічний персонал, роботодавці) щодо професійного, інтелектуального, соціально-культурного та інформаційного розвитку особистості [https://is.gd/JicYeJ, https://is.gd/TodNok, https://is.gd/IVVvcQ, https://is.gd/PDxkbU, https://is.gd/oXCORB, https://is.gd/towlk2, https://sport.udau.edu.ua/, https://is.gd/MINQaa, https://is.gd/jLmoMX]. Ця співпраця відбувається різними шляхами [цей перелік не є вичерпним]: тет-а-тет, анонімно, через Раду студентського самоврядування, гаранта ОП, НПП, адміністрацію та кураторів академічних груп, Профспілковий комітет працівників і студентів УНУС, проводяться зустрічі з професіоналами-практиками [https://is.gd/rFqXaQ, https://is.gd/PDxkbU, https://is.gd/DClgU9, https://is.gd/nq5oan, https://is.gd/gohujS, https://is.gd/dynDGX, https://is.gd/nbK5c2, https://is.gd/2uoH7M, https://is.gd/nt9jyT, https://is.gd/3ykdj4] тощо. Суттєву підтримку в підвищенні мовних знань, вони є одним із основних компонентів професійної підготовки, забезпечує кафедра української та іноземних мов [7 аудиторій, які обладнано проектором, аудіо- та відеоапаратурою, створено фонотеку, поновлено бібліотеку кафедри новими виданнями та підручниками з української та іноземних мов; https://is.gd/yaK3g9]. Кафедра провадить навчання за наступним спрямуванням

[<https://is.gd/JzJrvu>]: українська, англійська, німецька, французька та латинська мови (за професійним спрямуванням); ділова іноземна мова та англійська мова (факультатив), що створює умови для ще більшої інтернаціоналізації та інтеграції у всесвітнє науково-дослідне та освітнє середовище УНУС, ОП «Садівництво та виноградарство», академічного персоналу та здобувачів ВО. Регулярно проводяться онлайн конференції [<https://is.gd/NUm473>, <https://sad.udau.edu.ua/>, <https://is.gd/dl46Am>]. Вперше в Україні в УНУС сформувалися відомі наукові школи: з біології та технологій вирощування плодів культур (професор П.Г. Шитт), плодового розсадництва (професор В.Л. Симиренко), живлення плодів рослин і систем утримання ґрунту в садах (професор С.С. Рубін), технології зберігання і переробки плодів (доцент І.І. Корабльов) та інші [<https://is.gd/FF7hbk>, <https://is.gd/RB9x5H>, <https://is.gd/ZWuRkT>]. На кафедрі садівництва і виноградарства функціонує студентський науковий гурток «Симиренківець» [очолює гурток доцент Буцик Роман Миколайович; <https://is.gd/dMVnbk>, <https://is.gd/vKPKK6>]. На базі УНУС створено Регіональні відділення наукових товариств: Черкаське регіональне відділення Українського товариства фізіологів рослин, Черкаське регіональне відділення Товариства мікробіологів України, Уманське регіональне відділення Українського товариства ґрунтознавців та агрохіміків, Черкаське відділення українського товариства генетиків і селекціонерів, Уманське регіональне відділення Українського ентомологічного товариства [<https://is.gd/zk6khr>]. Вищенаведену інформацію підтвердили всі фокус-групи.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

УНУС – це університет, доступний для навчання осіб із особливими потребами [<https://is.gd/hudaGZ>]; є Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам студентства в УНУС [<https://is.gd/PCLgWx>]; надається підтримка в науково-освітньому середовищі, наприклад, пункт – Спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, Правил прийому на навчання до Уманського НУС [<https://is.gd/J8LXI6>, <https://is.gd/k5EjIA>, <https://is.gd/Oou5vN>]. В УНУС впроваджується програма з поетапного пристосування частини навчальних приміщень для студентів з особливими потребами. Зокрема, повністю доступними для таких студентів, обладнаними пандусами, є корпуси № 5 і № 7, спортивний комплекс № 1 і Навчально-культурний центр. Частково доступними (обладнаними сходами та широкими дверми) є навчальні корпуси № 2, № 9, № 10, № 12, № 13, лабораторія по переробці зерна № 2, а також усі гуртожитки [<https://is.gd/o4VlkX>]. ЗВО використовує технічні засоби для осіб з особливими потребами: створено пандуси, застосовується шрифт Брайля, за необхідності проводяться заняття на першому поверсі. Для такої категорії студентів є можливість навчатися за індивідуальним графіком, дистанційно через систему Moodle [<https://moodle.udau.edu.ua/>] та інші платформи. Здобувачі ВО УНУС не залишаються осторонь відзначення Міжнародного дня інвалідів, допомоги суспільства особам із особливими потребами та незахищеним верствам населення [<https://is.gd/Gz7ELY>, <https://is.gd/93J9eR>]. У науковій бібліотеці для студентів перших курсів усіх факультетів відбуваються виховні години «Урок доброти» під емблемою Товариства Червоного Хреста, проводяться благодійні та інші заходи [<https://is.gd/St4IMJ>, <https://is.gd/Gz7ELY>, <https://is.gd/GMoxT7>, <https://is.gd/boGsES>, <https://is.gd/foSv1z>]. НА ОП відсутні приклади організації освітнього процесу для осіб із особливими освітніми потребами, що підтвердили всі стейкхолдери.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

УНУС розробив і чітко дотримується нормативних документів, які регламентують шляхи та правила вирішення конфліктних ситуацій: Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів [<https://is.gd/jBbshO>], затверджені Рішенням № 839 від 29.09.2017 р. Національного агентства з питань запобігання корупції. Адміністрація ЗВО зобов'язує працівників ознайомитися з онлайн-курсом «Конфлікт інтересів: треба знати! Від теорії до практики» згідно Розпорядження № 01-08/2 від 04.03.19 [<https://is.gd/2aJuxv>]. Діє Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в УНУС [<https://is.gd/PBULoT>]. ЗВО вимагає від усієї спільноти закладу вживати всіх заходів щодо недопущення та врегулювання потенційного або фактичного конфлікту інтересів будь-якого насилля як неформальним шляхом, так і на підставі законодавства України. УНУС запровадив «Антикорупційну лінію» та «Антикорупційну програму» [<https://is.gd/mILO7f>, <https://is.gd/vHdzA7>] відповідно до Наказу УНУС №01-05/553 від 22.12.2018. [<https://is.gd/EzPeKQ>]; розроблено та введено в дію окремих розділ сайту – Антикорупційна діяльність [<https://is.gd/NHGIa8>], онлайн форму «Повідомлення про корупцію» [<https://is.gd/OMH2wW>]. Уведено в штатний розпис ЗВО уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в УНУС (кандидат юридичних наук, доцент Машковська Людмила Володимирівна, ел. пошта – L.Mashkovska@udau.edu.ua); їй можна повідомляти про факти корупції з боку посадових осіб, працівників та контрагентів ЗВО [<https://is.gd/Mje7as>, <https://is.gd/mILO7f>]. Періодично уповноважена особа звітує колективу УНУС про результати своєї діяльності та виконання Антикорупційної програми [<https://is.gd/euMbiH>]. Також УНУС створив комісію з оцінки корупційних ризиків УНУС (Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків в УНУС) [<https://is.gd/W2l9A5>]. Проводяться планові заходи з запобігання корупції у ЗВО – Наказ №01-05/101 від 12.03.19 Про введення в дію Плану заходів по запобіганню корупції в УНУС [<https://is.gd/du9UAu>]. У ЗВО працює психологічна служба «Довіра» [<https://is.gd/towIk2>] і «Скриньки довіри», де можна повідомити про факти корупції та інші факти «зловживань». Адміністрацією, деканатами та кураторами груп проводиться навчання та роз'яснення здобувачам вищої освіти щодо дій і протидії при корупційних і інших видів дискримінації або приниження з боку осіб які забезпечують навчальний процес або прирівняних до них. Усі ці

заходи запроваджено в УНУС для забезпечення прояву корупційних, дискримінаційних (у т.ч. у вигляді різних видів домагань і насилля) складових освітнього процесу та попередження конфліктних ситуацій. На ОП «Садівництво та виноградарство» не виявлено заяв, скарг щодо дискримінації, різних видів домагань або корупції, що підтвердили різні групи респондентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

УНУС – це унікальний за структурою облаштування території та добре розвинутою інфраструктурою заклад вищої освіти («місто в місті» – кампус), зі зручним розташуванням і з гарною дорожньо-транспортною розв'язкою. ОП «Садівництво та виноградарство» має розвинуту матеріально-технічну базу для її подальшого розвитку та досягнення цілей, ПРН, професійних компетентностей і соціальних навичок. Практичну базу УНУС для навчання садівництву визнано кращою серед вітчизняних аграрних ЗВО. Упроваджене дистанційне (онлайн) навчання, підтримуються та створюються умови для інклюзивної освіти. Здобувачі ОП мають постійну підтримку соціальних, психологічних, інформаційних, консультативних та інших питань із боку ЗВО та роботодавців і інших осіб задіяних у освітньо-наукове середовище, що зазначили різні групи респондентів під час акредитації ОП «Садівництво та виноградарство». Запроваджені та діють чіткі процедури врегулювання та упередження конфліктних ситуацій. Університетська спільнота УНУС має вільний доступ до інфраструктури закладу, бібліотечних і інформаційних ресурсів для забезпечення ОП і освітнього процесу в цілому. В УНУС запроваджена тісна співпраця з органами студентського самоврядування, спеціалістами для поліпшення якості освітніх програм і здобувачами ВО. УНУС є партнером багатьох формувань в освіті, науці та виробництві в Україні та за кордоном.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін за Критерієм 7 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на ОП «Садівництво та виноградарство» відповідає сучасним вимогам у сфері освіти. Практичну базу УНУС для навчання садівництву визнано кращою серед вітчизняних аграрних ЗВО. Здобувачі вищої освіти та НПП мають вільний і безкоштовний доступ до інфраструктури ЗВО та інших інформаційних, наукових, освітніх ресурсів і мережі інтернет. Проводиться діджиталізація закладу та освітнього середовища. До освітнього процесу долучаються професіонали-практики. Здобувачі задоволені якістю та їх підтримкою з боку ОП «Садівництво та виноградарство» та УНУС. У консолідованому рейтингу ТОП-200 університет займає 94 позицію, 2 місце в Україні у рейтингу екологічності UI Green Metric World University Rankings, входить до ТОП-10 рейтингу кращих навчальних закладів аграрного профілю, посідає 147 сходинку у світовому рейтингу університетів Webometrics [<https://is.gd/3VPfLk>]. ОП «Садівництво та виноградарство» повністю відповідає вимогам Критерію 7 та має інноваційний і взірцевий характер у сфері освітнього середовища.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Адміністрацією та колективом УНУС створено та впроваджено відділ моніторингу якості освіти (Положення про відділ моніторингу якості освіти УНУС) [<https://is.gd/obvhjT>], розроблено Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС (із додатками) [<https://is.gd/tafvpw>]; Положення про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти [<https://is.gd/yBU8Jd>], Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС [<https://is.gd/lHPPrR>], Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУС [<https://is.gd/G9cl1k>], Положення про гаранта освітньої програми в УНУС [<https://is.gd/4Xo2cE>] та інші документи [<https://is.gd/wpcKSQ>], керуючись і використовуючи дані положення були підготовлено та впроваджено ОП «Садівництво та виноградарство» освітнього рівня «Магістр» [<https://is.gd/EI7ydv>, <https://is.gd/ojPDtU>]. Передбачено щорічний моніторинг, перегляд і оновлення ОП, які здійснюються науково-педагогічним персоналом, професіоналами-практиками, випускниками та здобувачами ВО

та які ухвалюються й затверджуються Вченою радою УНУС. Розвиток ОП відбувається згідно тенденцій, потреб і розвитку агросфери, освітнього середовища та суспільства, змін у законодавстві, індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО, взаємодії всіх груп стейкхолдерів [як приклад, <https://is.gd/LWqNzx>, <https://is.gd/EI7ydv>, <https://is.gd/DbauUO>, <https://is.gd/4wvPdX>, <https://is.gd/nfQo1>, <https://is.gd/z3Rs4M>]. Із метою поліпшення ОП «Садівництво та виноградарство» і набуття ПРН здобувачами ВО в ОП 2021-2022 р.р. було впроваджено такі навчальні дисципліни: «Нормативно-правові відносини в галузі» (заміно «Аграрне і екологічне право», для поглиблення знань нормативно-правових взаємовідносин між суб'єктами господарювання, державними та іншими органами безпосередньо в галузі садівництва та виноградарства); «Психологія і комунікації в управлінні» (замінено «Психологія управління», для розширення соціальних навичок здобувачів ВО); «Геоінформаційні системи в садівництві, овочівництві та виноградарстві» (заміно «Біометрія і основи математичного моделювання в галузі», потреба агропромислових фахівців, які здатні вести технологічний супровід підприємств із використанням геоінформаційних систем); збільшено практичну підготовку здобувачів ВО з 9 до 10 кредитів [<https://is.gd/ojPdtU>, <https://is.gd/aZy4YW>]. Дану інформацію підтвердили всі фокус-групи, які приймали участь в онлайн зустрічах з експертною групою Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Проект ОП «Садівництво та виноградарство» офіційно оприлюднюється на сайті УНУС [<https://is.gd/z3Rs4M>, <https://is.gd/oEyRq1>] і усі охочі до розвитку та поліпшення ОП можуть долучитися до її доопрацювання [<https://is.gd/DbauUO>, <https://is.gd/4wvPdX>]. Затверджені ОП «Садівництво та виноградарство» оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО [<https://is.gd/ghXsXQ>, <https://is.gd/ISciOe>, <https://is.gd/ojPdtU>, <https://is.gd/aZy4YW>, <https://is.gd/EI7ydv>].

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі ВО підтвердили, що вони залучені до щорічного перегляду ОП безпосередньо в індивідуальних бесідах із НПП, науковими керівниками магістерських робіт через спілкування з кураторами академічних груп, завідувачами кафедр і деканом факультету та іншими стейкхолдерами [<https://is.gd/1jqTyO>]. Особливе місце в комунікації з адміністрацією УНУС та поліпшенні ОП відіграє Рада студентського самоврядування [<https://is.gd/DTW3e7>, <https://is.gd/NMwZHY>, <https://is.gd/52SvT6>], яка також має своїх представників у Вчених радах факультетів і Вченій раді УНУС і приймає участь у комісіях із розробки переліку вибіркових дисциплін. Відділ моніторингу та якості освіти УНУС двічі на рік [посеместрово] проводить анкетування здобувачів ВО: їх оцінювання ОП на відповідність програмним компетенціям, задоволеність рівнем якості наданих освітніх послуг [<https://is.gd/SO4ed>], методами викладання, науково-педагогічним персоналом. Потім ці анкети аналізуються і формуються відповідні звіти щодо якості освітніх послуг [<https://is.gd/8h2Ju1>, <https://is.gd/cMYsnw>, <https://is.gd/gKeikG>, <https://is.gd/XqqVfZ>]. Це також є одним із елементів безпосередньої участі та впливу здобувачів ВО у розробці, формуванні, поліпшенні ОП «Садівництво та виноградарство». Студенти мають можливість надавати свої пропозиції та зауваження щодо ОП безпосередньо проектній групі та /або зацікавленим особам у її розвитку через Скриньки довіри або електронні ресурси (анонімно або з ідентифікацією особистості). Усе вищеперелічене підтверджує залучення здобувачів ВО до процедур поліпшення та перегляду ОП «Садівництво та виноградарство» і їх велике значення у формуванні даної програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В УНУС є позитивна практика долучати роботодавців до процесу щорічного перегляду ОП, що передбачено Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС [<https://is.gd/1HPPrR>]. Роботодавці безпосередньо зацікавлені в висококваліфікованих кадрах, тому в них є необхідність формувати ОП під свої професійні потреби. УНУС і його кафедри організують зустрічі з роботодавцями для обговорення їх потреб і поліпшення ОП [<https://is.gd/1jqTyO>, <https://is.gd/PDxkbU>, <https://is.gd/TodNok>]. Як ще одне з підтверджень співпраці ЗВО та роботодавців є надані рецензії-відгуки на ОП «Садівництво та виноградарство»: ТОВ «Агроплант» [<https://is.gd/LWqNzx>], Асоціація «Укрсадпром» [<https://is.gd/j6XDqd>], ТОВ «Органік Стандарт» [<https://is.gd/uQn7MZ>], ТОВ «НУНЕМС Україна» [<https://is.gd/5vox45>]. На онлайн-зустрічах роботодавці підтвердили свою участь у заходах щодо поліпшення ОП «Садівництво та виноградарство», а також зазначили про необхідність розширення блоку дисциплін професійної підготовки, які б розглядали проектно-технологічні інновації в овочівництві, садівництві та виноградарстві; врегулювання правового блоку питань у агрономії й екології (для цього запровадити освітній компонент «Аграрне і екологічне право»); із зростанням розвитку грибівництва в Україні – увести навчальну дисципліну «Грибівництво»; ввести дисципліну «Геоінформаційні системи в садівництві, овочівництві та виноградарстві» (у зв'язку з виникненням потреби агропромислових фахівців, які здатні вести технологічний супровід підприємств із використанням геоінформаційних систем); необхідність уведення в освітню програму дисциплін із вирощування органічної продукції садівництва тощо [<https://is.gd/52SvT6>]. Дану інформацію на зустрічах із ЕГ підтвердили й інші стейкхолдери. Усе вищеперелічене свідчить про взаємодію та партнерство з УНУС, велику зацікавленість роботодавців у формуванні якісної ОП «Садівництво та виноградарство» та їх безпосередню участь у цьому процесі.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Кафедра садівництва і виноградарства та деканат факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин регулярно проводить зустрічі зі своїми випускниками, яке традиційно відбувається 30 червня. На цих зустрічах випускники розповідають про свої здобутки, кар'єрний шлях, науково-дослідні та виробничі практики та інновації [<https://is.gd/IPPtMB>, <https://is.gd/NbjLNM>]. На таких заходах систематизується інформація про якість ОП і пропозиції щодо її удосконалення [<https://is.gd/5u2SI8>, <https://is.gd/RlwW2t>]. Також діяльність кафедри підтверджується відгуками, що надходять від садівничих господарств різної форми власності [<https://is.gd/pUZxLI>] і випускників [<https://is.gd/XijPXv>]. Відділом моніторингу якості освіти УНУС проводиться регулярне опитування випускників щодо їх задоволеності отриманим компетентностями якістю отриманих послуг (анкета випускника) [<https://is.gd/TPWQsH>, <https://is.gd/dBIYNg>]. Здійснюється постійний моніторинг оцінювання випускниками УНУС якості освітніх послуг – <https://is.gd/kxRpXQ>. В УНУС створено відділ професійно-кар'єрної орієнтації, одним із головних завдань якого є працевлаштування здобувачів ВО та випускників університету [<https://is.gd/qTn9D3>]. Застосовуються навчальні тренінги для працевлаштування випускників [<https://is.gd/JHrgW8>]. За ініціативи випускників і підтримки ректорату в УНУС створено громадську організацію «Асоціація випускників та друзів УНУС», головою якої є Улянич Олена Іванівна [<https://is.gd/cSMboC>]. Головними завданнями асоціації є: сприяння професійному зростанню випускників університету, створення умов для їх самореалізації шляхом працевлаштування, розвитку кар'єри та участі у міжнародних програмах; залучення членів Асоціації до участі в реалізації проєктів і програм розвитку університету; сприяння досягненню університетом європейських стандартів освіти; організує зустрічі з випускниками ЗВО [<https://is.gd/ONqwA6>]. В Асоціації випускників факультету сьогодні представлені викладачі, теперішні та потенційні роботодавці. На сайті Уманського НУС наявний електронний інформаційний ресурс «УНУС очима випускників» [<https://is.gd/m2ieeI>], де також можна заповнити інформацію випускникам про себе, свій розвиток як фахівця та кар'єрний шлях. Усі ці заходи свідчать про тісну співпрацю Уманського НУС і його випускників, про що наголосили також залучені до зустрічей респонденти.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС [<https://is.gd/lNPPrR>] щорічно проводиться оновлення ОП «Садівництво та виноградарство». ЕГ не виявила недоліків під час акредитації ОП. Уманський НУС своєчасно та регулярно реагує на пропозиції та рекомендації щодо поліпшення освітнього середовища та реалізації ОП, що пропонуються різними групами стейкхолдерів [<https://is.gd/52SvT6>] і потреби виробництва: відділ моніторингу якості освіти УНУС бере до уваги всі зауваження та пропозиції надані для поліпшення ОП, про що свідчить інформація в розділі Акредитаційні експертизи в підрозділі – Рекомендації з удосконалення освітніх програм на сайті відділу [<https://is.gd/gCJPfI>, <https://is.gd/it4z84>, <https://is.gd/8MximO>]; проводить моніторинг їх виконання [<https://is.gd/HGZocG>, <https://is.gd/cEqgko>]. Згідно потреб стейкхолдерів на ОП «Садівництво та виноградарство» було впроваджено наступні дисципліни: «Нормативно-правові відносини в галузі», «Психологія і комунікації в управлінні», «Геоінформаційні системи в садівництві, овочівництві та виноградарстві», «Грибівництво» (елективна дисципліна) [<https://is.gd/ojPDtU>, <https://is.gd/aZy4YW>, <https://is.gd/fkuwEQ>]. Також при удосконаленні ОП «Садівництво та виноградарство» були враховані зауваження та пропозиції акредитацій інших освітніх програм УНУС. ЗВО та відділом моніторингу якості освіти УНУС поліпшено систему електронного опитування здобувачів ВО [<https://is.gd/GZkboP>, <https://is.gd/cEqgko>]: переглянуто питання анкети, упорядковано процес анкетування. Упродовж вересня-жовтня 2020 р. анкетування проведено для всіх факультетів університету згідно розробленого графіка. Для всіх категорій респондентів (здобувачів, НПП, роботодавців, випускників, співробітників) до анкет включені питання, що висвітлюють проблематику якості забезпечення університетом освітньої діяльності та якості вищої освіти. Удосконалено практику взаємодії всіх стейкхолдерів Уманського НУС щодо врахування пропозицій функціонування системи забезпечення якості освітньої діяльності та підвищення ефективності процедур забезпечення якості вищої освіти та інше [<https://is.gd/cEqgko>]. На офіційному сайті УНУС завчасно подається проєкт ОП «Садівництво та виноградарство» для громадського обговорення [<https://is.gd/z3Rs4M>, <https://is.gd/oEyrQ1>, <https://is.gd/4wvPdX>].

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація програми ОП «Садівництво та виноградарство» спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство» проводиться вперше. В УНУС проведено низку акредитацій інших освітніх і освітньо-наукових програм [розділ Акредитаційні експертизи в підрозділі – Результати акредитаційних експертиз; <https://is.gd/5TAA74>], де були виявлені деякі недоліки у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Уманського НУС [<https://is.gd/gCJPfI>, <https://is.gd/it4z84>, <https://is.gd/8MximO>] та проведено врахування зауважень та пропозицій та зміцнення слабких сторін щодо роботи відділу моніторингу якості освіти УНУС [<https://is.gd/cEqgko>], а саме активізовані заходи із популяризації академічної доброчесності [<https://is.gd/kNbuN7>]; удосконалено практику взаємодії із здобувачами вищої освіти, Радою студентського самоврядування, випускниками Уманського НУС [розділ – Анкетування; <https://is.gd/GZkboP>]; поліпшено систему електронного опитування студентів щодо якості забезпечення ЗВО освітньої діяльності та якості вищої освіти; формалізовано правила та норми забезпечення об'єктивності екзаменаторів, які охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів,

визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів. Розроблено та проаналізовано й інші зауваження до структурних підрозділів і їх взаємодії. Дані питання періодично розглядаються на Вченій раді Уманського національного університету садівництва. Проведено оптимізацію та розширення інформаційного наповнення сайтів Уманського НУС, структурних і допоміжних підрозділів, кафедри плодівництва і виноградарства щодо представлення інформації про освітні програми, навчання і викладання за ними, введено перехресні посилання тощо. Ця праця університету та його структурних підрозділів вказує на їх відкритість, прозорість і прагнення до вдосконалення (у т.ч. і самовдосконалення), свідчить про вкладення значних зусиль і ресурсів у розвиток ОП «Садівництво та виноградарство» та освітнього середовища УНУС. Вищенаведену інформацію підтвердили на онлайн зустрічах гарант ОП, здобувачі вищої освіти, НПП, представники структурних і допоміжних підрозділів, адміністрація Уманського національного університету садівництва.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Уманський національний університет садівництва має сформовану культуру якості університетської спільноти, що сприяє постійному розвитку ОП «Садівництво та виноградарство» [Кодекс академічної доброчесності Уманського НУС, <https://is.gd/y1LmDW>; Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС, <https://is.gd/1HPPrR>; Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності Уманського НУС, <https://is.gd/2JsZg4>]. Здобувачі вищої освіти, НПП, гарант, роботодавці та випускники залучені до процесу наповнення освітніх компонент сучасними практиками. Роботодавці долучаються до процесу викладання, процесу наповнення освітньої програми шляхом внесення змін, що відповідають сучасним тенденціям розвитку науки у світі, потребам виробництва і стейкхолдерів, відбувається забезпечення якості ОП через надання матеріально-технічної бази, що посилює ефективність викладання окремих компонентів даної освітньої програми. На регулярній основі і прозоро проводиться конкурс до вступу на місця державного замовлення; контракти з НПП, ведеться перевірка друкованої та творчої продукції академічної спільноти на наявність академічного плагіату тощо. ЗВО культивується професіоналізм і творча ініціатива науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти. Відбуваються позитивні зміни в усвідомленні академічним персоналом, здобувачами ВО, представниками адміністрації університету основних положень та підходів, які притаманні внутрішнім системам забезпечення якості, що відповідають європейським стандартам. Формуванню культури якості сприяють усі структурні підрозділи ЗВО. УНУС неодноразово відмічався Науково-методичним центром «Агроосвіта» як один із найстаріших, найавторитетніших і найкращих аграрних закладів вищої освіти України, який береже і примножує традиції аграрної освіти [<https://is.gd/6em4CO>, <https://is.gd/SL4BkR>]. Отже, ЕГ вважає, що всі учасники освітнього процесу націлені на постійний розвиток культури якості, що сприяє удосконаленню ОП «Садівництво та виноградарство».

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Процедура внутрішнього забезпечення якості освітньої програми добре відпрацьована та структурована, є відкритою та прозорою, що сприяє формуванню корпоративної культури якості та етики в університетській спільноті УНУС. В УНУС створена потужна нормативно-правова база щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Усі стейкхолдери приймають участь у її поліпшенні як партнери, що забезпечує постійний розвиток освітньої програми. УНУС сформував високу культуру внутрішнього забезпечення якості освітньої програми, що сприяє та забезпечує практичну реалізацію політики розроблення, затвердження, моніторингу якості освітнього процесу всіма учасниками освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін за Критерієм 8 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП «Садівництво та виноградарство» за другим рівнем вищої освіти має повну узгодженість із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, тому повністю відповідає Критерію 8. Уманським НУС створено та впроваджено відділ моніторингу якості освіти, який є дієвим і забезпечує регулярний перегляд ОП

щодо її оновлення, поліпшення та виявлення слабких сторін; а також, разом із гарантом ОП, створює та забезпечує взаємодію з усіма стейкхолдерами. Проводяться регулярні опитування та соціологічні дослідження всіх категорій університетської спільноти (здобувачів, НПП, роботодавців, випускників, співробітників), їх аналіз. ЗВО вчасно реагує на різні рекомендації (стейкхолдерів ЗВО, експертних груп, галузевих експертних рад тощо) для поліпшення ОП «Садівництво та виноградарство». Регулярно проводить скринінг потреб академічної спільноти та виробництва, виконання заходів та їх аналіз щодо поліпшення ОП. За ініціативи випускників і підтримки ректорату в УНУС створено громадську організацію «Асоціація випускників та друзів УНУС», яка підтримує розвиток університету та ОП «Садівництво та виноградарство». Уманський національний університет садівництва має сформовану, взірцеву культуру якості університетської спільноти та освітнього середовища. Проводиться оптимізація та розширення інформаційного наповнення сайтів Уманського НУС, структурних і допоміжних підрозділів, кафедри плодівництва і виноградарства щодо представлення інформації про освітні програми, навчання та викладання за ними, введено перехресні посилання, що є взірцевим щодо розвитку ОП. Відзначається активна позиція УНУС та стейкхолдерів щодо подальшої співпраці в напрямку вдосконалення ОП і культури якості освіти. Тісна співпраця стейкхолдерів, університету та його структурних підрозділів вказує на їх відкритість, прозорість і прагнення до вдосконалення (у т.ч. і самовдосконалення), свідчить про вкладення значних зусиль і ресурсів у розвиток ОП «Садівництво та виноградарство» та освітнього середовища УНУС. ЗВО культивується професіоналізм і творча ініціатива науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, роботодавців. Освітня програма та діяльність за цією освітньою програмою повністю відповідає визначеному критерію та забезпечує досягненню заявлених цілей і програмних результатів навчання – є взірцевою.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюється такими документами: Статут УНУС [<https://is.gd/SL4BkR>]; Стратегія розвитку УНУС [<https://is.gd/7e3LXV>]; Колективний договір між трудовим колективом та адміністрацією УНУС на 2020–2022 роки [<https://is.gd/immA9U>]; Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників УНУС [<https://is.gd/LH9JbJ>]; Положення про організацію освітнього процесу в УНУС [<https://is.gd/U2UHo3>]; Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УНУС [<https://is.gd/1HPPrR>] тощо. Інші документи ЗВО наведені на офіційному сайті УНУС у розділі – Про університет [<https://www.udau.edu.ua/ua/about/>] у підрозділі Нормативна база [<https://is.gd/8p3vHa>], розподілені за напрямком використання та дублюються на інших сторінках вебсайту, наприклад за посиланням: <https://is.gd/wpcKSQ>. Також є розділ сайту – Публічна інформація [<https://is.gd/DFpP2U>], де можна ознайомитися з документами фінансового характеру та звітами ректора УНУС, а також із Переліком платних послуг, які надаються УНУС [<https://is.gd/dcZixj>], що вказує на одну з ознак відкритості ЗВО. Усі документи відкриті та доступні будь-кому з охочих ознайомитися з ними. Офіційний сайт УНУС ведеться на двох мовах – українській і англійській. Зручним і взірцевим є поділ основного сайту [<https://www.udau.edu.ua/>] на наступні основні підрозділи: Вступнику [<https://is.gd/bsYQ8A>], Студенту [<https://is.gd/bsYQ8A>], Випускнику [<https://is.gd/MHknuL>], де можна ознайомитися з усією інформацією щодо освітнього процесу та підтверджує студентоцентричний підхід у ньому. Із інформацією УНУС можливо ознайомитися не тільки на офіційному сайті, але й у соцмережах: фейсбуці – Уманський національний університет садівництва – УНУС – <https://www.facebook.com/UNUH1844/>, <https://www.facebook.com/alla.osipova.1293>, <https://is.gd/AorzBj>; youtube-каналі – <https://www.youtube.com/user/UmanNUH>; інстаграмі – <https://www.instagram.com/unus1844/>; вайбері та інших соціальних каналах. Кафедра плодівництва і виноградарства Уманського НУС також представлена в соцмережах – <https://is.gd/goLnfM>, на youtube-каналі – <https://is.gd/xcYaSa> і має окрему соцсторінку професійного спрямування – «Плодове розсадництво» [<https://is.gd/9Yhb6Y>] (5,7 тис. учасників); Рада Студентського Самоврядування – <https://is.gd/n5wXFC>, Абитуранту УНУС – <https://is.gd/gkeYOT>. Випускається університетська газета: «Університетські вісті» [<https://is.gd/GmUPvF>], де надається актуальна інформація ЗВО, його новини та освітнє середовище УНУС. Вищенаведену інформацію, щодо її обізнаності та наявності на відповідних ресурсах підтвердили всі респонденти. Основний сайт ЗВО [<https://www.udau.edu.ua/>] і сайт кафедри плодівництва і виноградарства УНУС [<https://plodo.udau.edu.ua/>] мають лічильники відвідувань, які підтверджують інформацію щодо зацікавленості ними різних груп стейкхолдерів: ними цікавляться з різних країн – України, США, Росії, Ірландії, Нідерландів тощо [<https://is.gd/C3k2SD>].

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОП (проект) «Садівництво та виноградарство» другого рівня вищої освіти [магістр] за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство» завчасно наведено на сайті УНУС у розділі – Проекти освітніх програм сайту Відділу моніторингу якості освіти Уманського НУС у підрозділі Факультет плодоовочівництва, екології та захисту рослин [<https://is.gd/oEyRq1>] – групі ОП магістр [<https://is.gd/nfFQo1>, <https://is.gd/4wvPdX>, <https://is.gd/z3Rs4M>]. Пропозиції щодо поліпшення ОП «Садівництво та виноградарство» можна направляти усім охочим за наступними адресами: у онлайн режимі на сайті – за посиланням – <https://is.gd/4wvPdX>; на електронну пошту за адресою – кафедри плодівництва і виноградарства – plodivnytstvo@gmail.com або гаранта ОП «Садівництво та виноградарство» доцента Майбороди В. П. – vol.maiBORODA.777@gmail.com, або за телефоном кафедри – +38 [04744]

3-23-26 [<https://is.gd/DbauUUO>]. Також на веб-сторінці Уманського НУС можливо ознайомитися й з іншими проектами ОП за структурними підрозділами (навчально-науковими інститутами, факультетами) [<https://is.gd/aRZaiO>, <https://ects.udau.edu.ua/>] та звітами експертних груп акредитованих ОП [<https://is.gd/5TAA74>]. Дану інформацію підтвердили всі стейкхолдери.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сторінці кафедри плодівництва і виноградарства можна ознайомитися з ОП «Садівництво та виноградарство», її змістом, метою, які ПРН вона передбачає та з іншою інформацією – у розділі Студенту, підрозділі – Другий рівень вищої освіти (магістерський) в групі – Документи [<https://is.gd/EI7ydv>] наведено ОП за роками затвердження та впровадження – <https://is.gd/ISciOe> (2019 р.), <https://is.gd/ojPDtU> (2020 р.), <https://is.gd/aZy4YW> (2021 р.). Дана інформація дублюється на інших сторінках і сайтах УНУС, наприклад: на сайті – Інформаційний пакет ЄКТС [<https://ects.udau.edu.ua/>] за наступними посиланнями – <https://is.gd/ghXSXQ>, <https://is.gd/AY72PC>, <https://is.gd/DihEML>; та на вкладці Акредитації на сторінці кафедри плодівництва і виноградарства в групі – Відповіді на запити ЕГ (магістр) 22-24.09.2021 [<https://is.gd/1ODxxM>] – <https://is.gd/ISciOe> (2019 р.), <https://is.gd/207NzD> (2020 р.), <https://is.gd/t34doC> (2021 р.). УНУС увів практику дублювання інформації для спрощення її пошуку різними групами стейкхолдерів, а особливо для її доступності здобувачам ВО. УНУС завчасно повідомляє про різні заходи та зустрічі щодо ОП «Садівництво та виноградарство», як приклад, про Відкриту зустріч з ЕГ ОП [<https://is.gd/fTbNJK>], про програму онлайн візиту ЕГ [<https://is.gd/IMTEjo>], інші лінки зустрічей ЕГ [<https://is.gd/RMUzhf>] тощо. Документація знаходиться у вільному, відкритому доступі та є публічною, а також дублюється з використанням альтернативних джерел інформування, наприклад, на сторінці фейсбук – «Плодове розсадництво» (<https://is.gd/9Yh6Y>), «Кафедра плодівництва і виноградарства Уманського НУС» [<https://is.gd/goLnfM>]. На онлайн зустрічах усі фокусгрупи підтвердили наявність даної інформації та її наповнення в різних (в т.ч. альтернативних) джерелах. Організація роботи в Уманському НУС і на ОП «Садівництво та виноградарство», ОР «Магістр» щодо прозорості та публічності інформації, яка проводиться класичними та традиційними методами, із залученням сайту ЗВО – є зразковою, а враховуючи використання нетрадиційних ресурсів поширення та дублювання інформації, зокрема, в соціальних мережах і каналах, є ще й інноваційною.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На веб-сторінці УНУС розмішені нормативні документи у відкритому та публічному доступі для всіх бажаючих ознайомитися з ними. Для зручності стейкхолдерів інформація дублюється на різних сторінках сайту ЗВО та в соцмережах. Сайт наповнюється українською та англійською мовами, що дає змогу розширювати коло залучених стейкхолдерів в освітній процес ОП «Садівництво та виноградарство». Веб-сайт Уманського національного університету садівництва має дорожню карту сайту, містить достатній контент і візуалізацію для поліпшення та розвитку ОП «Садівництво та виноградарство». Використовуються нетрадиційні ресурси поширення та дублювання інформації, зокрема, в соціальних мережах і каналах, що є інноваційним у реаліях нашого сьогодення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін за Критерієм 8 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП «Садівництво та виноградарство» має повну узгодженість із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1, 9.2, 9.3 – повністю відповідає Критерію 9. Зручним і взірцевим є поділ основного сайту на основні підрозділи: Вступнику, Студенту, Випускнику, де можна ознайомитися з усією інформацією щодо освітнього процесу та підтверджує студентоцентрикований підхід у ньому. Нормативно-правові документи Уманського НУС розподілені за напрямком використання. Уманський НУС увів практику дублювання інформації для спрощення її пошуку різними групами стейкхолдерів, а особливо для її доступності здобувачам вищої освіти. Випускається університетська газета:

«Університетські вісті», де надається актуальна інформація ЗВО, його новини та освітнє середовище УНУС. Документація знаходиться у вільному, відкритому доступі та є публічною, а також дублюється не тільки на офіційному сайті, але й із використанням альтернативних джерел інформування (в т.ч. соціальних мережах) – на сторінці фейсбук – «Плодове розсадництво», «Кафедра плодівництва і виноградарства Уманського НУС», інстаграм «Кафедра плодівництва і виноградарства Уманського НУС». Основний сайт ЗВО та сайт кафедри плодівництва і виноградарства Уманського НУС мають лічильники відвідувань, які підтверджують інформацію щодо зацікавленості ними різних груп стейкхолдерів із різних країн (України, США, Росії, Ірландії, Нідерландів – 72 країни), що дає змогу відстежувати цю інформацію, формувати ОП згідно потреб і співпраці з ними, а також сприяє формуванню високопрофесійних фахівців міжнародного рівня. Інформативно та технічно підтримується не тільки офіційний сайт, але й інші сайти ЗВО, соціальні мережі та канали комунікації з усіма стейкхолдерами. Організація роботи в Уманському НУС і на ОП «Садівництво та виноградарство», ОР «Магістр» щодо прозорості та публічності інформації, яка проводиться класичними та традиційними методами, із залученням сайту ЗВО – є зразковою, а враховуючи використання нетрадиційних ресурсів поширення та дублювання інформації, зокрема, в соціальних мережах і каналах, є ще й інноваційною, тому ОП «Садівництво та виноградарство» повністю відповідає Критерію 9 і є взірцевою та інноваційною.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Уманський національний університет садівництва, за даними Національної дослідницької ради Іспанії міжнародного рейтингу університетів світу Ranking Web of Universities (Webometrics), посідає 79 позицію серед 319 закладів вищої освіти України, що на 14 пунктів вище показника попереднього періоду [January 2020 Edition 2020.1.1; <https://is.gd/DRmgvQ>]. Кращі студенти факультету отримують іменні стипендії Л.П. Смирєнка, Верховної ради України, президента України, міської ради. Серед студентів факультету є переможці міських, обласних і всеукраїнських спортивних змагань. Групи, які беруть активну участь у житті факультету, відзначаються під час практики та навчання нагороджуються грошовими преміями, поїздками з екскурсіями по історичних місцях України [<https://is.gd/4oz8nY>]. УНУС випускає «Збірник наукових праць УНУС» [<https://journal.udau.edu.ua/>, заснований в 1926 році] і «Вісник УНУС» [<https://visnyk-unaus.udau.edu.ua/>], які віднесено до категорії Б відповідно наказів МОН № 1301 від 15 жовтня 2019 р. і № 975 від 11.07.2019 р. Національним надбанням України є науковий об'єкт «Унікальна дослідницька агроєкосистема яблуневого саду УНУС» [<https://is.gd/8AvJhC>], започаткований ще в 1931 році. Ученими ЗВО виведено та зареєстровано наступні сорти груш: Бере Десятова (автори – Заплічко Ф.О., Кондратенко В.П., Опалко А.І., Опалко О.А., Десятов А.М.), Уманська ювілейна (Заплічко Ф.О., Кондратенко В.П., Опалко А.І., Опалко О.А.) [<https://is.gd/qHmwcg>]. Інші наукові доробки [<https://is.gd/In7Oo4>, <https://is.gd/TMDXqQ>]. Заклад плідно співпрацює з агрокомпаніями плідівничого спрямування та науково-дослідними установами [<https://fg-gadz.com.ua/>, <https://pitomnik.com.ua/uk>, <http://ipp.gov.ua/>, <https://is.gd/PDxkbU>]. Запроваджуються 3D-тури [<http://3d.udau.edu.ua/>, <https://is.gd/5vPvwo>], що на сьогодні є унікальним і дозволяє ознайомитися з УНУС дистанційно. Усе вищеперелічене сприяє та забезпечує якісний освітній процес науково-освітнє середовище для здобувачів 7 рівня Національної рамки кваліфікацій на ОП «Садівництво та виноградарство».

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B

Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	A
Критерій 9 . Прозорість та публічність	A
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сидякіна Олена Вікторівна

Члени експертної групи

Романов Олексій Васильович

Коваль Геннадій Володимирович